

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0326/2011

5.10.2011

JELENTÉS

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

Előadó: Heide Rühle

RR\879445HU.doc

PE467.024v04-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	16
VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	20
VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	25
VÉLEMÉNY A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	29
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	35
VÉLEMÉNY AZ IPARI, KUTATÁSI ÉS ENERGIAÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	40
VÉLEMÉNY A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	45
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE	50

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a közbeszerzési politika modernizálásáról (2011/2048(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a közbeszerzési eljárások odaítélési eljárásairól szóló 2004/18/EK és 2004/17/EK irányelvekre¹, valamint a közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárásokról szóló 2007/66/EK irányelvre²,
- tekintettel a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló 2010/48/EU tanácsi határozatra³, amely 2011. január 22-én lépett hatályba, és amely a közbeszerzési irányelvekre „az egyezmény hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos közösségi jogi aktusokként” utal,
- tekintettel a közbeszerzésekről szóló, 1994. április 15-i WTO-megállapodásra,
- tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, és különösen annak a fogyatékkal élő személyek beilleszkedéséről szóló 26. cikkére,
- tekintettel az állami megrendelések uniós és harmadik országbeli piacaihoz való egyenlő hozzáférésről szóló, 2011. május 12-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az EU közbeszerzési politikájának modernizálásáról szóló bizottsági zöld könyvre (COM(2011)0015),
- tekintettel az elektronikus közbeszerzés Európai Unión belüli alkalmazásának kiterjesztéséről szóló bizottsági zöld könyvre (COM(2010)0571),
- tekintettel a vállalkozásokat és a növekedést szolgáló egységes piacról szóló, 2011. április 6-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az „Új fejlemények a közbeszerzésekben” című, 2010. május 18-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel „A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében” című, 2009. február 3-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel a Bizottság „Intelligens szabályozás az Európai Unióban” című közleményére (COM(2010)0543),

¹ HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

² HL L 335., 2007.12.20., 31. o.

³ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0233.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0146.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0173.

⁷ HL C 67E., 2010.3.18., 10. o.

- tekintettel „Az egységes piaci intézkedéscsomag felé. A magas szinten versenyképes szociális piaccgazdaságért: 50 javaslat az együttes munka, vállalkozás és a cserekapcsolatok javítása érdekében” című bizottsági közleményre (COM(2010)0608),
 - tekintettel Mario Monti professzor „Az egységes piac új stratégiája” című, 2010. május 9-i jelentésére,
 - tekintettel a Bizottság SEC(2010)1214. számú munkadokumentumára,
 - tekintettel a kkv-k európai uniós közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek értékeléséről szóló jelentésre¹,
 - tekintettel a környezetvédelmi szemléletű közbeszerzésről szóló bizottsági közleményre (COM(2008)0400),
 - tekintettel a „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag: „Small Business Act” című bizottsági közleményre (COM(2008)0394),
 - tekintettel „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió” című bizottsági közleményre (COM(2010)0546),
 - tekintettel a Régiók Bizottságának „Az EU közbeszerzési politikájának modernizálásáról. Egy hatékonyabb európai beszerzési piac felé” című zöld könyvre vonatkozó, 2011. május 11–12-i véleményére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „Az EU közbeszerzési politikájának modernizálásáról. Egy hatékonyabb európai beszerzési piac felé” című zöld könyvre vonatkozó, 2011. július 13-i véleményére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „Az elektronikus közbeszerzés Európai Unión belüli alkalmazásának kiterjesztéséről” című zöld könyvre vonatkozó, 2011. július 13-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményeire (A7-0326/2011),
- A. mivel a megfelelően működő uniós közbeszerzési piac a növekedés kulcsfontosságú hajtóereje és az egységes piac sarokköve, és mivel emellett alapvető szerepet tölt be a verseny és az innováció serkentése, valamint a környezeti és a társadalmi szabályozás egyre-másra felmerülő kihívásaira adott válasz, továbbá a munka minőségével, és ezen belül a megfelelő bérezéssel, az egyenlőséggel, a társadalmi kohézióval és a befogadással

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/smes_access_to_public_procurement_final_report_2010_en.pdf

kapcsolatos kérdéseknek való oly módon történő megfelelés szempontjából, hogy az a polgárok számára a lehető legnagyobb hasznot biztosítsa;

- B. az uniós közbeszerzési szabályok jelentősen hozzájárultak az átláthatóság és az egyenlő bánásmód erősödéséhez, a korrupció elleni küzdelemhez és a beszerzési eljárás professzionalizálódásához;
- C. mivel a jelenlegi gazdasági körülmények miatt a vállalatok által viselt költségek lehető legnagyobb csökkentése mellett eddig sosem látott mértékben kell optimalizálni a közkiadások hatékonyságát, és mivel a közbeszerzési piac jobb működése elősegítheti e két célkitűzés megvalósítását;
 - 1. üdvözli a közbeszerzési irányelvek a Lisszaboni Szerződés rendelkezéseinek és az Európai Bíróság joggyakorlatának megfelelően, továbbá az állami támogatásra vonatkozó felülvizsgált szabályokkal összhangban történő felülvizsgálatának kiinduló pontjaként szolgáló bizottsági zöld könyvet és a széleskörű konzultációs folyamatot;
 - 2. rámutat, hogy noha az uniós közbeszerzési irányelvek 2004. évi felülvizsgálata a közbeszerzések egységes piacán hasznos továbbfejlődéshez vezetett, a 2004/17/EK és a 2004/18/EK irányelv nemzeti jogba történő átültetését követően néhány évvel értékelni kell, hogy a gyakorlatban felszínre került hiányosságok kiküszöböléséhez szükség lesz-e az irányelvek optimalizálására és pontosítására; kiemeli, hogy sok érdekelt fél a közbeszerzési szabályokat rendkívül összetettnek tartja, és úgy véli, hogy azok költséges és megterhelő bürokratikus megfelelési eljárásokat vonnak maguk után; helyteleníti a szabályok nemzeti jogba való nem megfelelő átültetésének gyakori előfordulását és a képzésre vonatkozó intézkedések elégtelen voltát; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a szabályok jelentős egyszerűsítésére és egységesítésére, egyidejűleg tovább pontosítva azokat, ha erre szükség van; hangsúlyozza továbbá, hogy az információs és kommunikációs technológia fokozott alkalmazása révén alapvetően csökkenteni kell a bürokráciát és a költségeket, valamint hogy az e-közbeszerzésre és az e-kereskedelemre vonatkozó különböző uniós kezdeményezéseket ennek megfelelően össze kell hangolni a közbeszerzési szabályok reformjával;
 - 3. kéri az irányelvekben annak határozott kijelentését, hogy az irányelvek nem gátolnak meg egyetlen országot sem az ILO 94. sz. egyezményének betartásában; kéri a Bizottságot, hogy valamennyi tagállamot ösztönözze az egyezmény betartására; hangsúlyozza, hogy a környezettudatos közbeszerzés hatékony működése érdekében világos és egyértelmű uniós szabályokra van szükség, melyek pontosan meghatározzák a tagállami törvényhozás és végrehajtás kereteit;

Első feladat: a jogi egyértelműség fokozása

- 4. kéri az irányelvek hatályának pontosítását; rámutat, hogy a közbeszerzés fő célja az áruk, a munkavégzés és a szolgáltatások hatóságok általi beszerzése a polgárok szükségleteinek kielégítése és a közpénzek eredményes felhasználásának biztosítása érdekében; rámutat, hogy egy eljárás akkor tekinthető közbeszerzésnek, ha abból az ajánlatkérőnek közvetlen előnye származik;

5. felszólít az irányelvekben foglalt fogalommeghatározások – például a „közjogi intézmény” meghatározásának – pontosítására az Európai Bíróság joggyakorlatának megfelelően és az uniós közbeszerzési szabályok alkalmazási körének korlátozása nélkül;
6. emlékeztet a közbeszerzéseket érintő új fejleményekről szóló 2010. májusi állásfoglalására, amely tudomásul veszi az Európai Bíróság joggyakorlatát, és úgy tekinti, hogy a közszférán belüli együttműködés nem tartozik a közbeszerzési jogszabályok hatálya alá a következő feltételek teljesülése esetén: a partnerség célja egy minden érintett hatóság számára kötelező közszolgáltatási feladat ellátása; a tevékenységet kizárólag az érintett hatóságok látják el, pl. magántőke bevonása nélkül; és a tevékenységet lényegében az érintett hatóságok nevében végzik; felhívja a figyelmet arra, hogy a közszférában működő szervezetek közötti feladatátruházás a tagállamok államigazgatási szerveinek hatáskörébe tartozik, és arra nem kell a közbeszerzésre vonatkozó szabályokat alkalmazni; úgy véli, hogy az említett pontosításokat a közbeszerzési irányelvekben kodifikálni kell;
7. hangsúlyozza, hogy a szolgáltatási koncessziók nem tartoznak az európai közbeszerzési szabályok hatálya alá; emlékeztet arra, hogy a szolgáltatási koncessziók esetében megfelelően figyelembe kell venni mind az eljárások összetettségét, mind pedig a joghagyományok és a joggyakorlat tekintetében a tagállamok között fennálló jelentős különbségeket; úgy véli, hogy a „szolgáltatási koncessziók” fogalmának meghatározásáról és az e koncessziókat szabályozó jogi keret létrehozásáról folytatott vitában előrelépés történt a közbeszerzésekről szóló 2004. évi irányelvek elfogadása, valamint az Európai Bíróság ítélezési gyakorlata nyomán; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó jogalkotási aktusra irányuló javaslat csak a belső piac esetleges torzulásainak megszüntetése érdekében lehet indokolt; ilyen torzulásokat azonban egyelőre nem azonosítottak, és ezért a szolgáltatási koncessziókról szóló jogi aktus mindaddig szükségtelen, amíg nem a belső piac működésének valamely konkrét kiigazítására irányul;
8. hangsúlyozza, hogy az A. és B. szolgáltatási kategóriákba történő jelenlegi besorolást meg kell tartani, amennyiben a B. szolgáltatásokra vonatkozó „enyhébb” rendelkezéseket a főleg helyileg vagy regionálisan nyújtott szolgáltatási jellemzőik indokolják; kéri az Európai Bizottságot, hogy fejlesszen ki olyan eszközöket, amelyek megkönnyítik a helyi és regionális önkormányzatok számára annak eldöntését, hogy az egyes közbeszerzési pályázatokra milyen besorolási kategória tartozik;
9. ezzel összefüggésben megállapítja, hogy a személyes szociális szolgáltatások esetében gyakran nem megfelelő a közbeszerzési jog alkalmazása ahhoz, hogy a szolgáltatások igénybevevői szempontjából optimális eredményt érjenek el; az azon az elven alapuló kipróbált és bevált tagállami gyakorlatok uniós szintű jogi elismerését szorgalmazza, hogy – amennyiben az egyenlő bánásmód, az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség általános elvei megvalósulnak – a jogszabályban korábban megállapított feltételeket teljesítő minden ajánlattevő jogi formájától függetlenül jogosulttá válhasson a szolgáltatásnyújtásra;
10. kiemeli, hogy kerülni kell az új szabályok bevezetését az uniós küszöbértékek alatti közbeszerzési piacok tekintetében, mivel az veszélyeztetheti a nemzeti szinten kialakult jogbiztonságot;

11. felkéri a Bizottságot arra, hogy a jogorvoslati eljárásokról szóló irányelvet hozza összhangba a mostani felülvizsgálat nyomán létrejövő, új közbeszerzési keretrendszerrel, és ezt a munkát a következetesség biztosítása céljából a fő jogalkotási javaslattal párhuzamosan végezze;
12. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság feladata ellenőrizni, hogy a tagállamok megfelelően átültetik-e az uniós irányelveket;

Második feladat: a közbeszerzés teljes potenciáljának kibontakoztatása – a legjobb ár-érték arány

13. azon a véleményen van, hogy a közbeszerzés teljes potenciáljának kibontakoztatása érdekében a legalacsonyabb árra vonatkozó feltételt már nem kell meghatározónak tekinteni a szerződések odaítélésekor, és hogy helyette általánosságban az áruk, szolgáltatások vagy munkavégzés teljes életciklusköltségét is figyelembe vevő, a gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi előnyök tekintetében gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kell figyelembe venni; hangsúlyozza, hogy ez nem zárna ki a legalacsonyabb ár döntő kritériumként történő alkalmazását a magas fokon szabványosított áruk vagy szolgáltatások esetében; kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben alakítson ki módszertant az életciklusköltségek tág és önkéntes alapon történő kiszámítására; hangsúlyozza, hogy a „legnagyobb gazdasági haszon” kritériumának előtérbe helyezése ösztönözné az innovációt és a jobb minőségre és értékre való törekvést, így az Európa 2020 stratégia követelményeinek való megfelelést; hangsúlyozza, hogy ez különösen fontos a fogyasztók egészségére hatást gyakorló termékek közbeszerzése terén, ahol a minőség és az előállítási módszer fontos szerepet tölt be, amint az az élelmiszer-ágazat esetében is érvényes; hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési szabályoknak kellően rugalmasaknak kell lenniük annak biztosításához, hogy például a kórházakban, idősgondozásban, iskolákban és óvodákban a passzív fogyasztók azonos eséllyel férjenek hozzá egészséges és a pénzért értéket nyújtó élelmiszerhez, és ne csak az elérhető legolcsóbb lehetőséghez;
14. elismeri, hogy a hatékonyan alkalmazott közbeszerzés a minőségi munkahelyek, bérek és munkakörülmények, az egyenlőség, a készségfejlesztés, valamint a képzés előmozdításának valódi motorja lehet, támogatva a környezetvédelmi politikát és ösztönözve a kutatást és innovációt; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a kormányokat és ajánlatkérőket a fenntartható közbeszerzés alkalmazásának növelésére, amely támogatja és előmozdítja a minőségi foglalkoztatást, és jó minőségű szolgáltatásokat és termékeket nyújt Európában; felkéri a Bizottságot annak elemzésére, hogy a közbeszerzés miként járul hozzá az EU tágabb céljainak eléréséhez, továbbá annak felvázolására, hogy mi a teendő e célkitűzések jövőbeni javítása érdekében;
15. emlékeztet arra, hogy a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés egy nem kellő mértékben hasznosított eszköz, ami fellendíthetné az innovációt a közbeszerzésben, és jelentősen hozzájárulhatna a vezető piacok azonosításához és megszilárdításához, illetve a kkv-k közbeszerzéshez való hozzáféréseinek javításához; úgy véli továbbá, hogy a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés javasolt kockázat- és előnymegosztási modellje (szellemi tulajdonjogok) egyaránt szükségessé teszi a jogi pontosítást és egyszerűsítést annak érdekében, hogy a közbeszerzés gyakorló szakemberei ezt az eszközt

rendszeresen és eredményesen igénybe vehessék; ezért felhívja a Bizottságot, hogy az átfogó felülvizsgálat részeként tegyen javaslatot a vonatkozó közbeszerzési vagy állami támogatási szabályok annak érdekében történő kiigazítására, hogy a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés gyakorlatát fel lehessen élénkíteni;

16. megállapítja, hogy az előírások fontosak a közbeszerzésben, mivel segíthetnek a közbeszerzőknek céljaik eredményes és átlátható elérésében; e tekintetben felszólít egy – elsősorban környezeti és szociális kritériumokra vonatkozó – szabványokat tartalmazó, rendszeres időközönként frissített adatbázis létrehozására, amelyet a hatóságok számára elérhetővé kell tenni, biztosítva ezzel, hogy megfelelő útmutatás és világos szabályrendszer segítse őket az ajánlattételi felhívások elkészítésekor, és könnyen ellenőrizni tudják a vonatkozó szabványoknak való megfelelést;
17. felhív a megkülönböztetésmentes és nyílt szabványok közbeszerzésben való nagyobb fokú igénybevételére, támogatva az egyszerűsítési és innovációs célkitűzéseket, különösen a hozzáférhetőség, az IKT és a környezetvédelem terén;
18. hangsúlyozza, hogy egy termék vagy szolgáltatás fenntartható előállítása jogosan tekinthető a termék olyan jellemzőjének, amelyet kritériumként lehet figyelembe venni a nem fenntartható módon előállított termékekkel vagy szolgáltatásokkal való összehasonlítás során annak érdekében, hogy az ajánlatkérők átlátható módon ellenőrzésük alatt tarthassák az általuk odaítélt szerződések környezeti és társadalmi hatásait anélkül, hogy közben gyengülne a szerződés tárgyához való szükségszerű kapcsolódás; rámutat arra, hogy az előállítási folyamatra vonatkozó követelmények műszaki leírásokba való belefoglalásának alkalmazási körét indokolt esetben és arányos módon valamennyi szerződéstípus esetében pontosítani kell; utal a Wienstrom-ügyre, amely klasszikus példa arra, hogy miként és miért lehet az előállítási jellemzőket műszaki leírásként kategorizálni;
19. hangsúlyozza, hogy a beszerzési eljárás valamennyi szakaszába (azaz a képességvizsgálatba, a műszaki specifikációkba, a szerződésteljesítési kikötésekbe) történő beépítés lehetővé tételén keresztül erősíteni kell a közbeszerzés fenntarthatósági vetületét;
20. rámutat arra, hogy a termékek, tevékenységek és szolgáltatások környezeti és éghajlati hatásával kapcsolatos fokozott tudatosságot tudomásul véve a beszerző hatóságoknak a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” értékelésébe és az életciklus-költség kiszámításába be kell számítaniuk a környezeti költségeket; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a közbeszerzéshez nem kapcsolódó kritériumok figyelembevételének önkéntesnek kell lennie, és az ezzel kapcsolatos döntést egy helyi szintű, egyedi döntéshozatali eljárás keretében az állami hatóságoknak, illetve a mögöttük álló, közvetlen demokratikus legitimitással rendelkező döntéshozatali szerveknek kell meghozniuk; felhívja a Bizottságot a „helyi beszállító” és a „helyben előállított” kifejezések pontosítására;
21. megállapítja, hogy az irányelvek szövegének további pontosítására lenne szükség a fogyatékkal élők számára való hozzáférhetőség javítása tekintetében;
22. úgy véli, hogy az alvállalkozásra vonatkozó jelenlegi rendelkezéseket szigorítani kell, mivel a sokszintű alvállalkozások problémát okozhatnak a kollektív szerződések, a

munkafeltételek, valamint az egészségügyi és a biztonsági előírások betartása terén; ezért támogatja, hogy az állami hatóságokat tájékoztassák a szerződés megkötése előtt az alvállalkozók igénybevételeivel összefüggő valamennyi részletről; kéri a Bizottságot, hogy az irányelvek esetleges felülvizsgálatát szem előtt tartva térképezze fel, hogy – például a felelősségi hierarchiára vonatkozóan – van-e szükség további szabályozásra az alvállalkozások kiadása tekintetében, különösen azért, hogy az alvállalkozóként működő kkv-k ne legyenek kénytelenek rosszabb feltételek mellett elvégezni munkájukat, mint a fővállalkozó;

23. elismeri azt a szerepet, amelyet az EU játszhat az állami és a magánszektor közötti sikeres együttműködés (ppp-k) kialakításának megkönnyítésében azáltal, hogy előmozdítja a tisztességes versenyt, valamint a szociális és foglalkoztatási politikával kapcsolatos legjobb gyakorlatoknak a tagállamok közötti megosztását; rámutat azonban, hogy jelentős különbség van az egyes tagállamok jogszabályi és eljárási követelményei között; ezért felkéri a Bizottságot, hogy pontosabban határozza meg az állami és a magánszektor közötti együttműködés fogalmát, különösen a közös kockázatvállalás és a gazdasági kötelezettségek teljesítése vonatkozásában;
24. felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje újra, és szükség esetén emelje meg az árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozó küszöbértékeket annak érdekében, hogy – többek között – elősegítsék a nonprofit és szociális gazdaságban tevékenykedő gazdasági szereplők, továbbá a kkv-k közbeszerzéshez való hozzáférését; kéri, hogy igen gondosan vegyék figyelembe a kormányzati beszerzésekről szóló WTO-egyezmény jogilag kötelező érvényű előírásait; ezen túlmenően ugyancsak figyelembe kell venni, hogy a küszöbértékek emelése Európában a közbeszerzésekhez való hozzáférésre vonatkozó kérdésekről folyó, már egyébként is nehéz tárgyalásokra tekintettel nagyon könnyen további nehézségekhez vezethet az uniós kereskedelempolitika számára; ezenkívül megítélése szerint e küszöbértékeknek a közüzemi szerződésekről (2004/17/EK) és a védelmi beszerzésekről szóló (2009/81/EK) irányelv már harmonizált küszöbértékeihez való hozzáigazítása hozná a legnagyobb fokú egyszerűsítést és egyértelműséget az ajánlatkérőknek és a beszállítóknak egyaránt;
25. hangsúlyozza, hogy az uniós közbeszerzési szabályok „mit vásároljunk” kérdéskörre való bármiféle kiterjesztése a jelenlegi rendszer jelentős változását eredményezi, amit alaposan értékelni kell; kétségét fejezi ki, hogy mindez hozzájárulna az egyszerűsítéshez és ésszerűsítéshez, és attól tart, hogy ez sokkal inkább még összetettebb szabályokat és számos kivételt eredményezne, amit nehéz lenne a gyakorlatban alkalmazni – a közbeszerzési irányelvek eljárási útmutatók (a beszerzés módjáról), amelyeket nem kell kiegészíteni a beszerzendő termékek körére vonatkozó rendelkezésekkel;

Harmadik feladat: a szabályok egyszerűsítése és a rugalmasabb eljárások lehetővé tétele

26. rámutat arra, hogy az irányelveket gyakran túlságosan részletesnek tekintik, valamint egyre inkább technikai jellegűvé és összetetté váltak, és ezzel párhuzamosan jelentősen megnőtt az ezen szabályoknak való meg nem felelés jogi kockázata az ajánlatkérők és a beszállítók számára egyaránt; megjegyzi, hogy a kihívásoktól való félelem kockázatkerülő magatartáshoz vezet, ami visszaszorítja az innovációt és a fenntartható fejlődést, és azt

eredményezi, hogy túlságosan gyakran választják a legalacsonyabb árú ajánlatot a legjobb ár-érték arányú helyett; nagyobb tárgyalási és kommunikációs mozgásteret kér, amelyhez az átláthatóságot biztosító és a visszaélést és megkülönböztetést megelőző intézkedéseknek kell társulniuk; sürgeti, hogy a piaci konzultációt lehetséges első lépésként kifejezetten engedjék meg;

27. megállapítja, hogy a közbeszerzési politikának világos, átlátható és rugalmas eljárások alkalmazásán keresztül elsősorban a pénzeszközök tagállamok általi hatékony felhasználását kell biztosítani, és a közbeszerzés szempontjából optimális eredményeket kell elérnie, és lehetővé kell tennie, hogy az európai vállalkozások az egész Európai Unióban azonos feltételek mellett szállhassanak versenybe;
28. támogatja az európai közbeszerzési jog felülvizsgálatánál az egyértelmű, egyszerű és rugalmas szabályokat, amelyek kevésbé részletesek és emellett egyszerűbb, gyorsabb, költséghatékonyabb, a kkv-k számára hozzáférhetőbb és a beruházásokat jobban előmozdító közbeszerzési eljárásokat hoznak létre, ezért viszont jobban kellene az átláthatóság, egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség általános elveire támaszkodniuk; megítélése szerint a közbeszerzési szabályok egyszerűsítése lehetővé tenné a hibakockázat csökkentését, és lehetővé tenné, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak a kisebb ajánlatkérők szükségleteire;
29. támogatja annak értékelését, hogy az egész Unióra kiterjedő előzetes hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás használata a hatályos irányelvekben előírt körön túl is megengedhető lehet-e az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők megfelelőbb kommunikációja, valamint a kínálat és kereslet eredményes összehangolása érdekében; úgy véli, hogy a tárgyalásos eljárás bármiféle további kiterjesztése esetére a visszaélésekkel szemben további óvintézkedéseket kell bevezetni, például az ajánlatkérő azon kötelezettségét, hogy a magánszférabeli beszerzésekhez hasonlóan az eljárás lebonyolítására az eljárás megindításakor legalább – minden ajánlattevő esetében alkalmazandó – minimumfeltételeket állapítson meg, valamint határozzanak meg követelményeket az írásos dokumentációra vonatkozóan;
30. felhívja a Bizottságot a beszállítók minősítése (különösen a keretmegállapodások, a dinamikus beszerzési rendszerek és a minősítési rendszerek közüzemi beszerzők általi használata) jelenlegi felfogásának felülvizsgálatára, mivel minden új minősítési felfogás csökkenti a költségeket és az időigényt, egyaránt vonzó az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők számára, és a lehető legjobb eredményt hozza;
31. megerősíti az alternatív ajánlatok (vagy változatok) módszeres benyújtásához való ragaszkodását, mivel ezek alapvető fontosságúak az innovatív megoldások elősegítése és terjesztése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a teljesítménykövetelményeket és funkcionális követelményeket is tartalmazó leírások és a változatok kifejezett engedélyezése lehetőséget ad az ajánlattevőknek arra, hogy innovatív megoldásokat javasoljanak, különösen az olyan rendkívül innovatív ágazatokban, mint például az ikt; kéri továbbá, hogy minden jogalkotási és nem jogalkotási utat vegyenek igénybe annak érdekében, hogy a közbeszerzések nagyobb mértékben járuljanak hozzá az innováció előmozdításához Európában;

32. felkéri a Bizottságot, hogy a közbeszerzési szabályozási keretbe illesszen be magyarázatokat, különösen a szerződés teljesítési szakaszát (pl. egy hatályos szerződés „lényeges módosítását”, a vállalkozóval kapcsolatos változásokat és a szerződések felmondását) illetően;
33. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ajánlattevőknek csak korlátozott lehetőségük van az ajánlati hiányosságok pótlására; ezért felkéri a Bizottságot annak kidolgozására, hogy mely hiányosságokat pótolhassák az ajánlattevők, milyen további kiigazításra legyen lehetőség, és hogyan lehet garantálni az átláthatóságot és az egyenlő bánásmódot;
34. rámutat arra, hogy lehetővé kell tenni az ajánlatkérők számára, hogy hivatalos értékelő jelentés alapján kihasználhassák a más ajánlattevővel kapcsolatos korábbi tapasztalatokat; a kizárások határidejének megadását ajánlja, aminek garantálnia kell az átláthatóságot és az objektivitást; rámutat annak szükségességére, hogy jogalkotói pontosítással egészüljön ki a 2004/17/EK és a 2004/18/EK irányelv, amely szerint egy korábbi közbeszerzési eljárásban szakmai kötelezettségzegésben vétkesnek talált ajánlattevő visszanyerheti megbízhatóságát annak érdemi bizonyításával, hogy hathatós „öntisztító” eljáráson esett át; véleménye szerint egy ilyen pontosítás előmozdítaná a korrupcióellenes mechanizmusokat a korrump gyakorlatok legyőzésének felgyorsítására szolgáló ösztönzők alátámasztásával, és súlyos jogbizonytalanságokat szüntetne meg;
35. sajnálja, hogy a zöld könyv elmulasztja megemlíteni a közbeszerzést érintő hiányosságokat, tapasztalathiányt és ismereteket, valamint a közbeszerzési stratégiák alkalmatlanságát; hangsúlyozza a szakmai felkészültség elősegítésének és az objektivitás garantálásának jelentőségét az ajánlatkérők és a piaci szereplők részéről egyaránt, mindenekelőtt a nekik szóló képzési programok fejlesztésének támogatásával; ajánlja kiválósági központok felállítását a meglévő nemzeti keretek között, valamint az információk és bevált gyakorlatok tagállamok közötti kicserélésének előmozdítását; ösztönzi továbbá az ernyőszervezeteket – nemzeti és uniós szinten egyaránt – a közös felelősség felvállalására a vonatkozó információk elérhetővé tételében és a tagjaik közötti információcsere elősegítésében egész Európában; hangsúlyozza az átlátható és érthető kézikönyvek jelentőségét mind az ajánlatkérők, mind az ajánlattevők szempontjából; sajnálatosnak tartja, hogy a 2005-ben, illetve 2010-ben közzétett „Zöld közbeszerzés! A környezetvédelmi szemléletű közbeszerzés kézikönyve” és „Társadalmi szemléletű beszerzés – Útmutató a társadalmi szempontok figyelembevételére a közbeszerzésben” című dokumentumok e tekintetben nem igazán hasznosak;
36. megállapítja, hogy csupán a szerződések 1,4%-át ítélik oda a más tagállamokból származó vállalatoknak; hangsúlyozza, hogy az ajánlattevők és ajánlatkérők szakmai hozzáértésének javítása és jobb képzésük EU-szerte hozzájárulna a verseny erősödéséhez és a közbeszerzési belső piac előnyeinek jobb kiaknázásához;

Negyedik feladat: a hozzáférés javítása a kkv-k számára

37. hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen, hogy a kkv-k – amelyek az európai gazdaság hajtóerejét alkotják – a foglalkoztatás fenntartása és a fenntartható fejlődés, az innováció és a növekedés érdekében megfelelő hozzáféréssel rendelkezzenek a közbeszerzésekhez; hangsúlyozza, hogy az eljárások és az adminisztratív követelmények egyszerűsítése, kkv-barát stratégiák létrehozása és a kkv-k közbeszerzési szerződésekhez való hozzáférését

támogató bevált gyakorlatok európai kódexének alkalmazása elő fogja segíteni a kkv-k hozzáférését, és lehetővé fogja tenni számukra az egyenlőbb és tisztességesebb alapon nyugvó részvételt; meggyőződése, hogy a közbeszerzéshez valamennyi gazdasági szereplő számára egyszerűsített, egyenlő és méltányos hozzáférés biztosítása az adófizetők pénzének megfelelőbb felhasználását eredményezi; rámutat arra, hogy a kkv-k általában nem rendelkeznek jelentős és szakosodott igazgatási kapacitásokkal, és ezért alapvető fontosságú a rájuk hárított igazgatási terhek minimalizálása;

38. rámutat arra, hogy a pénzügyi helyzetre vonatkozó kiválasztási kritériumoknak – például a vállalkozástól elvárt árbevételnek – arányban kell állniuk az adott szerződés jellegével; figyelmezteti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rugalmas és felhasználóbarát eszközök elfogadásakor ne teremtsenek új akadályokat a kkv-k számára, és elsősorban vegyék azok érdekeit figyelembe; kéri a Bizottságot, hogy a közbeszerzési eljárásokhoz való hozzáférés és ezek átláthatóságának javítása érdekében – elősorban a kisebb ajánlatkérők és pályázók javát szolgálva – korszerűsítse a Tenders Electronic Daily (TED) honlapját, használhatóbbá, vonzóbbá és felhasználóbarátabbá téve azt, különös figyelemmel a keresési kritériumokra és az egyes közbeszerzési pályázatok fordításban megjelenő tartalmi összefoglalóinak minőségére és részletességére; ajánlja, hogy a TED-be építsenek be egy olyan figyelmeztető rendszert is, amely a felhasználókat értesíti az őket érdeklő új közbeszerzési pályázatok megjelenéséről;
39. felhívja a Bizottságot, hogy érje el egy olyan záradék felvételét – a megállapodásban részes más államok által már alkalmazott záradékok mintájára – a Kormányzati Közbeszerzési Megállapodásba, amelynek segítségével az Európai Unió előnyben részesítheti a közbeszerzési szerződések odaítélésekor az uniós vállalatokat, különösen a kkv-kat;
40. felkéri a Bizottságot, hogy fokozottan hívja fel a figyelmet a szerződések tételekre bontásának fontosságára, és vegye fontolóra az „alkalmaz vagy indokol” alapelv végrehajtását, amelynek értelmében például az olyan ügyekre vonatkozó szabályokat, mint a tételekre bontás, be kell tartani, vagy ennek elmulasztását indokolni kell;
41. rámutat, hogy az ajánlatkérőknek nagyobb mértékben kellene igénybe venniük a közbeszerzési szerződések tételekre osztásának lehetőségét, ami kvalitatív és kvantitatív értelemben is nagyobb esélyt adna a kkv-knak a közbeszerzésben való részvételre, és a versenyt is fokozná; ösztönzi a kkv-kat a közös közbeszerzésnek és a szerződések összevonásának a versenyszabályok tiszteletben tartása melletti igénybevitelére, amely megoldások lehetővé tennék számukra a méretgazdaságosság elérését logisztikai és szállítási területen; rugalmasságra ösztönzi a hatóságokat e modern és önkéntes szerveződési formák vizsgálatakor; kéri a Bizottságot, hogy tanulmányozza a kkv-k és a kisvállalkozások időszakos vagy tartós csoportba tömörülésének valamennyi ösztönzési lehetőségét, amelynek köszönhetően nem alvállalkozói minőségben vehetnek részt nem tételekre bontott közbeszerzésekben; felkéri a Bizottságot, hogy e tekintetben vizsgálja meg különösen a szerződések tételekre nem osztott és a kkv-k közbeszerzésben való részvételéhez túlságosan nagy részeinek kkv-knak – gyakran a fővállalkozót megilletőnél kedvezőtlenebb feltételek mellett – történő alvállalkozásba adása jelenlegi gyakorlatát;

42. javasolja, hogy adott esetben lehetőség legyen az önbevallásra, továbbá hogy az eredeti dokumentumokat kizárólag a szűkített listán szereplő jelölteknek vagy a sikeres ajánlattevőnek kelljen benyújtani, ugyanakkor el kell kerülni a helytelen bevallások miatti esetleges késedelmeket és piactorzulásokat; felkéri a Bizottságot egy – valamennyi tagállamban elfogadott – „elektronikus közbeszerzési útlevél” lehetőségének támogatására, amely bizonyítaná, hogy az adott piaci szereplő megfelel a közbeszerzésekre vonatkozó uniós követelményeknek; hangsúlyozza, hogy egy európai előminősítő rendszer hasznos eszköz lehet, amennyiben nem bonyolítja túl, olcsó és a kkv-k számára könnyen elérhető lesz;

Ötödik feladat: megbízható eljárások biztosítása és a tisztességtelen előnyök elkerülése

43. felhívja a Bizottságot, hogy a közbeszerzések kapcsán megvalósuló korrupció leküzdése érdekében vezessen be hatékonyabb, a tisztességtelen ajánlattevők kizárására vonatkozó, a tagállamok közötti információcserét is magukban foglaló beszámolási gyakorlatokat; felhívja a Bizottságot, hogy az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1729(2010) számú állásfoglalása¹ nyomán alkosson egyértelmű szabályokat a közérdekű bejelentéseket tevők védelmére, az uniós forrásokból finanszírozott szerződések átláthatóságának fokozására, továbbá mind az intézmények, mind a széles nyilvánosság tekintetében indítson felvilágosító programokat;

44. megállapítja, hogy egyes tagállamok a közbeszerzés során már olyan hatékony kiválasztási eljárásokat alkalmaznak, amelyek szavatolják azt átláthatóságot és adófizetők pénzének megfelelő felhasználását; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tagállamok e téren meglévő bevált gyakorlatait, és jelölje ki az uniós közbeszerzések számára a leghatékonyabb alapelveket;

45. rámutat, hogy a korrupció és részrehajlás elleni küzdelem az irányelvek egyik célkitűzése; hangsúlyozza, hogy a tagállamok e téren eltérő kihívásokkal szembesülnek, és egy kidolgozottabb európai szemlélet azt a kockázatot hordozza, hogy nem csak alássa a szabályok ésszerűsítését és egyszerűsítését célzó törekvéseket, de további bürokráciát is teremti; rámutat, hogy az átláthatóság és a verseny elve a korrupció elleni küzdelemben kulcsfontosságú; kéri az „öntisztító” intézkedések közös megközelítését a piactorzulások megelőzése és annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők és az ajánlatkérők számára egyaránt garantálják a jogbiztonságot;

46. úgy véli, hogy mivel a közbeszerzési szerződések közpénzeket érintenek, azoknak átláthatónak és a nyilvános ellenőrzésre nyitottnak kell lenniük; pontosításra kéri a Bizottságot annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és más hatóságok jogbiztonsággal rendelkezzenek, és tájékoztatni tudják polgáraikat szerződéses kötelezettségeikről;

47. felhívja a Bizottságot a kirívóan alacsony ajánlatokkal kapcsolatos problémák értékelésére és a megfelelő megoldásokra való javaslattevésre; ajánlja az ajánlatkérők számára a többi ajánlattevő kirívóan alacsony ajánlatokkal kapcsolatos korai és elegendő tájékoztatását annak érdekében, hogy lehetővé váljon számukra a felülvizsgálati eljárás indokoltságának

¹ Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1729(2010) számú állásfoglalása a közérdekű bejelentést tevők védelméről; 2010. április 29-én elfogadott szöveg.

értékelése; nagyobb összhangot kér az EU közös külkereskedelmi politikája és a kirívóan alacsony ajánlatokat elfogadó tagállamok gyakorlata között;

Hatodik feladat: az e-közbeszerzés használatának kiterjesztése

48. üdvözli az e-közbeszerzés használatának kiterjesztéséről szóló bizottsági zöld könyvet; rámutat, hogy az e-közbeszerzési cselekvési terv nem érte el célját, és valamennyi kormányzati szinten – az EU-t is beleértve – nagyobb politikai vezetői szerepvállalás szükséges az e-közbeszerzésre való áttérés fenntartására és felgyorsítására; szeretné, ha megvalósulna, hogy a tagállami kormányok által az online közigazgatásról tartott 2005-ös manchesteri miniszteri konferencián vállalt kötelezettséggel összhangban a közbeszerzési tevékenységek legalább 50%-át mind az uniós intézmények, mind a tagállamok részéről elektronikusan bonyolítják le;
49. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak egyedülálló szerepe van abban, hogy előrelépés történjen a szabványosítási és infrastrukturális kérdések tekintetében – az elektronikus aláírások és időbélyegek esetében például biztonsági okból megállapodásos formátumra van szükség; kéri a Bizottságot a szóban forgó közös szabványok kidolgozására; hangsúlyozza, hogy az ajánlattevők azonosítása tekintetében túlzott terhet jelentő műszaki követelmények előírása a gazdasági szereplők számára akadályt jelenthet; hangsúlyozza ezzel összefüggésben az elektronikus aláírás szabványosított rendszere kialakításának szükségességét; felhívja a tagállamokat, hogy a hitelesítésszolgáltatók által kibocsátott hitelesítések tekintetében tegyék lehetővé egy – az ellenőrzésük alatt működő – érvényesítő szolgáltatás létrejöttét;
50. hangsúlyozza, hogy a különböző rendszerek átjárhatóságának biztosítására és az eladótól való függés elkerülésére be kell tartani a nyílt szabványokat és a technológiaseglegességet; felkéri a Bizottságot a tagállamokban már működő különböző e-közbeszerzési platformok valós átjárhatóságának biztosítására, felhasználva az olyan uniós kezdeményezések eredményeit, mint a PEPPOL és az e-CERTIS;
51. rámutat, hogy az e-közbeszerzés használatának elterjesztésére és egyszerűsítésére vonatkozó jogalkotási javaslatokat be kell építeni a fő közbeszerzési irányelvek felülvizsgálatába, és azoknak összhangban kell állniuk a hatállyal és az általános közbeszerzési szabályokkal, például a küszöbértékhez kapcsolódó kötelezettségekkel;
52. hangsúlyozza, hogy az e-közbeszerzés fellendítheti a teljes közbeszerzési folyamat egyszerűsítését és olyan vívmányokat vezet be, amelyek jelentős költség- és időmegtakarítást eredményeznek a vállalkozásoknak és a hatóságoknak egyaránt, és fokozzák az átláthatóságot és az elérhetőséget; rámutat, hogy különösen az elektronikus közbeszerzés új távlatokat nyit a közbeszerzésekkel kapcsolatos adminisztráció korszerűsítése terén; megismétli azt a tényt, hogy az e-közbeszerzésnek a hagyományos közbeszerzési eljárásnál olcsóbbnak, célirányosabbnak és átláthatóbbnak kell lennie; meggyőződése azonban, hogy még mindig van tennivaló, és többet is kell tenni a megbízható, összehasonlítható és objektív adatokhoz és statisztikai információkhoz való hozzáférés terén; felszólítja a Bizottságot és tagállamokat, hogy ösztönözzék az e-közbeszerzés határokon átnyúló alkalmazását;

53. rámutat, hogy a jogalkotás nem az egyetlen mód a változások előmozdítására; felkéri ezért a Bizottságot, hogy kutassa fel a tapasztalatcsere, a bevált gyakorlatok megosztása, és a tudástranszfer határokon átnyúló, helyi és regionális szereplők közötti megosztásának új módozatait; rámutat, hogy nagy szükség van a kapacitások és az e-közbeszerzéssel foglalkozó személyzet tudásának további építésére, valamint a kkv-k és a nagyvállalatok egyenlő versenyfeltételeinek biztosítása érdekében a nemzeti és/vagy uniós ösztönzőkön keresztül a kkv-k tudás- és kapacitásépítésben történő támogatására; üdvözli a határokon átnyúló közbeszerzések előmozdítására hivatott új „európai összekapcsolódási eszközt”, amely lehetővé teszi a digitális egységes piac fejlődését;
54. üdvözli, hogy az Európai Bizottság 2011–2015-ös e-kormányzati cselekvési tervében bejelentette az epractice.eu olyan platformmá történő fejlesztését, amely eredményes eszköz a tagállamok és az e-közbeszerzési szakemberek számára a tapasztalat- és információcseréhez, és határozottan támogatja a hatály helyi és regionális szakemberekre történő kiterjesztését;
55. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az európai közbeszerzési jog ebben az évben ünnepli 40. évfordulóját. Ritkán emlékezünk meg az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1971. július 26-án hatályba lépett 71/305/EGK irányelvről. Az EU közbeszerzési politikájának modernizálásáról szóló bizottsági zöld könyv is csak egyetlen egyszer említi ezt az irányelvet. Mindazonáltal a 40 éves jubileum lehetőséget kínálhat annak áttekintésére és elemzésére, hogy miben rejlenek az európai közbeszerzési politika sikerei és sikertelenségei.

A sikerek a következők: Az európai közbeszerzési jog meghatározó szerepet játszott a közbeszerzési eljárás átláthatóvá tételében, illetve a korrupció és a protekcionizmus elleni fellépésben, előmozdította az ajánlatkérő hatóságok szakmai felkészültségének javítását, valamint hozzájárult az árak csökkenéséhez; azonban ez rámutat az érme másik oldalára is. Számos tanulmány és vélemény fejezi ki aggodalmát, hogy az alacsony árak a minőség és az innováció, továbbá a termékek és szolgáltatások fenntarthatóságának rovására mennek, mivel a teljes életciklusra vonatkozó költségek nem szentelnek kellő figyelmet.

Más költségek viszont megnövekedtek. A jogi kérdések egyoldalú hangsúlyozása miatt emelkednek a tranzakciós költségek, és drága külső tanácsadást kell igénybe venni. Továbbá akaratlanul is erősödik az a tendencia, hogy a hatóságok jogbizonytalanság esetén bürokratikus eljárást indítanak, aminek az a következménye, hogy kerülnek a kockázatot és bizonytalanság esetén mindig a legolcsóbb terméket/szolgáltatást tartalmazó ajánlatot választják a leginnovatívabb vagy egyáltalán a legjobb helyett. Ez a tendencia különösen gazdasági válság és szűkös államkincstár esetén okoz problémát.

Ezért üdvözlendő a Bizottság abbéli szándéka, hogy felülvizsgálata során egyszerűsíti és rugalmasabbá teszi az európai közbeszerzési jogot. Azonban a zöld könyv ellentmondásokra enged következtetni. Egyfelől a 114 kérdés terjedelme és részletessége azt a benyomást kelti, hogy a közbeszerzés mikroszabályozását tartjuk kezünkben, másfelől néhány kérdés és beterjesztett javaslat is ellentmondásos. Így lehet például, hogy a beszerzés kvótái vagy kötelező célkitűzései szemben állnak az egyszerűsítés és jogbiztonság-növelés kifejezett céljával, és a bürokrácia és a jogi szabályozottság rossz értelemben vett növekedéséhez vezetnek.

Az előadó azon az állásponton van, hogy a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálatának abból kell kiindulnia, hogy az európai közbeszerzési jog időközben bevált gyakorlattá vált Európában. Míg eleinte szigorúan formalizált eljárásokra volt szükség ahhoz, hogy a közbeszerzési gyakorlatban tudatos szakmai felkészültség alakuljon ki, és az ajánlatkérők megismerjék az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és a verseny elveit, mindez közben bevált gyakorlattá vált. Most kerül tehát sor a közbeszerzési jog újbóli racionalizálására és arra, hogy visszavezessük azt a lényegéhez, azaz az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és a verseny garantálásához.

Jogi egyértelműség és jogbiztonság

Természetesen ezt a felülvizsgálatot körültekintően kell elvégezni, kerülni kell például az olyan bevált gyakorlatok megkérdőjelezését, mint például a két irányelvre való felosztás, illetve az építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra való további felosztás, valamint az A. és B. szolgáltatások szerinti osztályozás. A B. szolgáltatásokra vonatkozó külön szabályozás túlnyomórészt az ilyen szolgáltatások helyi jellegén alapul. Néhány pénzügyi szolgáltatás vonatkozásában azonban vannak még tisztázatlan pontok, és a sürgősségi szolgáltatások besorolását is pontosabban szabályozni kell.

Emellett akad számos jogi bizonytalanság, amely a múltban sorozatosan jogorvoslati és bírósági eljárásokhoz vezetett. A közbeszerzési eljárások a különösen magas „pertárgyértékekről” ismertek, ezért a felülvizsgálatnak hozzá kell járulnia ezen „perkulturára” visszaszorításához és a jogbiztonság növeléséhez, mivel csak így lehet a közbeszerzésben rejlő lehetőségeket jobban és egyszerűbben felhasználni az innovatív és fenntartható gazdasági fejlődés céljára, ami pontosan a gazdasági válság és magas államadósság esetén bír komoly jelentőséggel.

Az irányelvek alkalmazási körében tisztázni kell tehát, hogy a közbeszerzés szabályozásáról van szó, amelynek az Európai Bíróság legutóbbi ítéleteivel összhangban az állami ajánlatkérő számára közvetlen gazdasági előnyt kell nyújtania, illetve hogy az állami szervek közötti együttműködés az Európai Bíróság meghatározása szerint nem tartozik a közbeszerzési jog hatálya alá, és a szolgáltatási koncessziók sem esnek a közbeszerzési irányelvek alkalmazási körébe.

Amennyiben a Bizottság a szolgáltatási koncessziók vonatkozásában külön szabályozási javaslatot nyújt be, akkor annak az Európai Bíróság legutóbbi ítéleteivel összhangban a leglényegesebb szempontokra kell korlátozódnia, alkalmazási körét a szolgáltatásokról szóló irányelvvel összhangban kell meghatározni, továbbá parlamenti feldolgozásának a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálatával párhuzamosan kell folynia a további jogi szétterjedés elkerülése és a koherencia biztosítása érdekében. Ennek keretében a köz- és magánszféra közötti partnerséghez szükséges jogbiztonságot is tisztázni kell.

Innováció és fenntartható közbeszerzés

Az előadó határozottan üdvözli az Európai Unió Bizottságának azon erőfeszítéseit, hogy a közbeszerzést jobban a közös társadalmi célok szolgálatába állítsák, azonban rámutat, hogy a legnagyobb akadály magában a közbeszerzési irányelvekben rejlik. Ameddig a legolcsóbb ajánlat kritériumának az irányelvekben ugyanakkora fontosságot tulajdonítanak, mint a gazdaságilag legkedvezőbb ajánlatnak, addig – tekintettel az állami ajánlatkérőket sújtó komoly gazdasági problémákra – ezen a területen kevés változás várható. Itt csak akkor érhető el változás, ha a gazdaságilag legkedvezőbb ajánlat kiválasztását széles körben elterjedté teszik (pl. az „alkalmaz vagy indokol” alapelv szerint), és az ilyen ajánlatok kiválasztására vonatkozó kritériumokat könnyebben megvalósíthatóvá teszik.

A közbeszerzésnek tehát a gazdaságilag legkedvezőbb ajánlatra vonatkozó kritériumok szerint kellene zajlania, amelyek magukban foglalják az építési beruházás, árubeszerzés és

szolgáltatásnyújtás teljes életciklusköltségeit; ezzel kapcsolatban nyomatékosan felkérjük a Bizottságot, hogy dolgozza ki az életciklus-költségek kiszámítási módszerét, amely túlmutat az eddig egyoldalúan az energiahatékonyságra irányuló módszeren, továbbá a fenntarthatósággal kapcsolatos valamennyi kérdést figyelembe veszi.

Ezenkívül tisztázni kell, hogy a fenntartható és etikai szempontból felelős termelésre vonatkozó kritériumokat a műszaki leírásban rögzíteni lehet; nincs olyan jogalap, ami ezt tiltaná, épp ellenkezőleg, az Európai Bíróság által a Wienstrom-ügyben hozott ítélet¹ egyértelművé tette, hogy a fenntartható közbeszerzés esetén a termelési folyamat döntő jelentőségű.

A felülvizsgálatnak olyan kérdéseket is tisztázni kell, amelyeknél a közbeszerzési jog egyoldalú értelmezése összeütközésbe kerülhet az európai szerződések és az Európa 2020 stratégia általános társadalmi céljaival is. Például felül kellene vizsgálni, hogy élelmiszer-beszerzés esetén az ajánlatkérő (pl. a kórház) – a szükségtelen környezetterhelés elkerülése érdekében – milyen mértékben használhat fel regionális termékeket.

Egyszerűsítés és rugalmassá tétel

Az európai közbeszerzési szabályok egyszerűsítése és a rugalmas eszközökhöz való jobb hozzáférés hozzájárul a fenntartható és innovatív közbeszerzés elősegítéséhez. Az előadó erre vonatkozóan különféle lehetőségeket javasol: a módszeres piacfelügyelet, a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás szélesebb körű alkalmazása és egyéb, az átláthatóságot célzó kísérő intézkedések, a változatok általános engedélyezése, különös tekintettel a fenntartható fejlődés szempontja szerinti ajánlatokra. A zöld és innovatív közbeszerzési eredmények eléréséhez a teljesítmény- és funkciókövetelmények figyelembevétele megfelelőbb választás, mint a részletes műszaki leírás. Meg kell könnyíteni a pályázati felhívásban szereplő hibák kiigazítását, illetve javítását – természetesen a megfelelő garanciák mellett – az eljárás átláthatóságának és ellenőrzésének biztosítása érdekében.

Ezenkívül a felülvizsgálat keretében meg kell vitatni az értékhatárok kiigazítását, ahogy arra sok vélemény utal, azonban e kérdéseket heves vita keretében tárgyalják majd, ezért bizonyosan célszerű lenne egy kiegészítő meghallgatást szervezni.

Az előadó azonban hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési folyamat jogszabályi oldalát nem szabad túlzottan előtérbe helyezni, ezért a Bizottságnak jobban kell támogatnia a gyakorlati oldalt, pl. a tapasztalatcserék szervezése vagy a bevált gyakorlatok és módszerek kidolgozása, illetve a tagállamok képzési programjainak támogatása révén. Ezek a képzések ráadásul nem csak a helyi ajánlatkérőket célozzák, hanem a politikai döntéshozókat és egyéb olyan piaci szereplőket is – különösen a nem kormányzati szervezeteket –, amelyek szociális szolgáltatásokat nyújtanak. Ebben az esetben tanulságos lehetnek a Franciaországban jelenleg tesztelt modell kapcsán szerzett tapasztalatok.

¹ Az Európai Bíróság C-448/01. sz. ügye, EVN AG és Wienstrom GmbH kontra Republik Österreich, 2003. december 4., Európai Bírósági Határozatok Tára (2003) I-14527.

Kis- és közép vállalkozások (kkv-k) hozzáférése

Az előadó a közbeszerzéseket érintő új fejleményekről szóló, múlt évi jelentésében már rámutatott e kérdés jelentőségére, és több, a kkv-k jobb hozzáférését szolgáló eszközre tett javaslatot. A kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáférése számos akadályba ütközik, több tagállamban még az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag („Small Business Act”) végrehajtása is hagy kívánnivalót maga után.

Az előadó ezért olyan intézkedéseket javasol, amelyek egyfelől csökkentik a kkv-k tranzakciós költségeit, mint pl. az „egyetlen egyszerű” elv, amelynek értelmében kizárólag a közbeszerzési eljárás végén, a sikeres ajánlattevőnek kell benyújtania az eredeti dokumentumokat, vagy mint a standardizált közbeszerzési útlevél kifejlesztése olyan, egyes tagállamokban már létező elektronikus nyilvántartás formájában, amely tartalmazza a megfelelő tanúsítványokat.

Másfelől komolyabban kellene ösztönözni és meg kellene követelni a tételekre történő felosztást, amely esetben az „alkalmaz vagy indokol” elv szerinti eljárást lehetne alkalmazni, és így a jobb átláthatóságot lehetne biztosítani.

A kkv-k támogatását szolgáló további intézkedések a gazdaságilag legkedvezőbb ajánlatra összpontosító szemlélet, a változatok jobb engedélyezése, a tárgyalásos eljárás fokozott alkalmazása, továbbá általánosságban a közbeszerzési jog egyszerűsítése és rugalmassá tétele.

e-Közbeszerzés

Az elektronikus közbeszerzési eljárások Európa-szerte történő kiépítésére vonatkozó cselekvési terv sajnos nem valósította célkitűzését, ami az lett volna, Az elektronikus közbeszerzési eljárások Európa-szerte történő kiépítésére vonatkozó cselekvési terv sajnos nem valósította célkitűzését, ami az lett volna, hogy 2010-ben a közbeszerzések 50%-át elektronikus eljárás keretében folytassák le. Csak kevés tagállam – például Portugália – ért el ebben a tekintetben sikert. Az előadó ezért üdvözli az elektronikus közbeszerzésről szóló zöld könyvet, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy ezen a téren vállaljon komolyabb politikai felelősséget, és az elektronikus közbeszerzés EU-n belüli terjedésének elősegítése céljából a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata során építse be azokba a szükséges szabályozást.

1.9.2011

VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Kader Arif

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. felszólítja a Kormányzati Közbeszerzési Megállapodásban (GPA) részes államokat, hogy a korrupció elleni hatékonyabb fellépéssel megvalósítandó fokozottabb méltányosság és átláthatóság nemzetközi szintű előmozdítása érdekében, és a beszerzési politikák multifunkcionalitásának figyelembevételével mielőbb hajtsák végre a megállapodás reformját; felszólítja ezeket az államokat, hogy fogják vissza a jövőbeli megállapodás ratifikálásával kapcsolatos területi és ágazatspecifikus fenntartásaikat; ugyanakkor sajnálja, hogy a legfontosabb feltörekvő országok közül eddig még egyik sem írta alá a GPA-t; felszólítja ezeket az államokat, hogy vegyenek részt a felülvizsgálati eljárásban, és ratifikálják a jövőbeni megállapodást;
2. hangsúlyozza, hogy a kereskedelempolitikát a fenntartható fejlődés és a több és jobb munkahely megteremtésének valódi eszközévé kell átalakítani; felszólítja a Bizottságot egy olyan erős iparpolitikával összhangban álló kereskedelempolitika kialakítására, amelyen keresztül sok munkahelyet hoznak létre; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió kereskedelmi partnereinek eleget kell tenniük bizonyos szabályoknak, és biztosítani kell, hogy tiszteletben tartsák azokat, mivel ellenkező esetben nemzetközi kötelezettségeket sértenének meg, és így jelentősen hátráltatnák a belső piac működését;
3. emlékeztet arra, hogy a Kormányzati Közbeszerzési Megállapodás, amely a nemzetközi közbeszerzések legfőbb szabályozási eszköze kell, hogy maradjon, különleges és differenciált megközelítést alkalmaz a fejlődő országok esetében; felszólítja a

Bizottságot, hogy ezt az elvet tartsa tiszteletben az érintett országokkal való kétoldalú kapcsolataiban;

4. kiemeli, hogy az egyre erősödő nemzetközi versenyben az európai vállalatok kitűnnek innovációs kapacitásaikkal, az általuk kifejlesztett csúcstechnológiákkal, valamint az általuk alkalmazott minőségi szociális és környezetvédelmi normákkal; felszólítja a Bizottságot, hogy álljon ki a Kormányzati Közbeszerzési Megállapodás keretében az árra vonatkozó szempontot kiegészítő, a szerződés tárgyával érdemi összefüggésben lévő más kritériumok elismerése mellett a közbeszerzési szerződések odaítélése során, különös tekintettel a magasabb szintű munkahelyi biztonság garantálására; felszólítja a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásokról olyan országokkal folytatott tárgyalásokba, amelyek nem részes államai a GPA-nak, illesszék bele ezeket a kiegészítő kritériumokat, ugyanakkor e kritériumok kiválasztása és meghatározása során vegyék figyelembe a többi fél fejlettségi szintjét; úgy véli, hogy a jobb közbeszerzési szabályok hozzájárulnak a több, színvonalasabb munkahely létrehozásához, az európai iparpolitika támogatásához, valamint a fenntartható társadalmi és környezeti fejlődés előmozdításához;
5. felszólítja a Bizottságot, hogy a munkaügyi záradékokról (közbeszerzésekről) szóló 94. sz. ILO-egyezmény rendelkezéseit építse be az uniós irányelvekbe, hogy előmozdítsa a szociálisan felelős közbeszerzést, előírva az ajánlattevő és az ajánlatkérő számára, hogy tartsák be a például a kollektív szerződésekben vagy nemzeti jogszabályokban rögzített bérezést és egyéb, helyszínen érvényes munkafeltételeket;
6. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzés a környezeti szempontból fenntartható fejlődéssel kapcsolatos rövid, közép- és hosszú távú célok elérésére alkalmas gazdaságpolitikai eszköz, és globálisan előmozdíthatja a magas szintű szociális normákat; felszólítja a Bizottságot, hogy a kereskedelmi megállapodásokban rendelkezzen a vállalkozásokra irányuló célzott ösztönzőkről annak érdekében, hogy a közbeszerzést szociálisabbá, környezetbarátabbá és az innovációt támogatóvá tegyék;
7. felhívja a Bizottság figyelmét arra, hogy bár a 2004/17/EK és a 2004/18/EK irányelv biztosít bizonyos mozgásteret a szociális, környezeti és fenntarthatósági normák beépítésére, amennyiben azok közvetlenül a szerződéshez kapcsolódnak, a jelenlegi jogszabály korszerűsítése során arra kell törekedni, hogy bővítsék ezt a mozgásteret és csökkentsék a korlátozásokat annak érdekében, hogy jobban hasznosíthatóak a lehetséges közbeszerzési szinergiákat az egyéb fontos szakpolitikai célkitűzések elérésében;
8. rámutat arra, hogy növelni kell a közkiadások hatékonyságát a nemzeti és nemzetközi vállalatok társadalmi és ökológiai szerepvállalására gyakorolt pozitív hatásukat illetően, és meg kell ragadni a lehetőséget, hogy a felelősségteljes közbeszerzésen keresztül szociálisabb szemléletűvé és környezettudatosabbá tegyék az európai és globális kereskedelmet;
9. rámutat arra, hogy a vállalatok befolyásolhatják és előmozdíthatják a foglalkoztatást, a tisztességes munkát, a munkaügyi jogszabályok és a szociális szabályok betartását, a hozzáférhetőséget, a tisztességes kereskedelmet, az emberi jogok tiszteletben tartását és a társadalmi kötelezettségvállalást azzal, hogy magas szintű normákat kínálnak, amikor a közbeszerzési ajánlati felhívásokra válaszolnak; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy a

közbeszerzési megállapodások korszerűsítésénél vegye figyelembe, illetve hozza létre a megfelelő jogalkotási teret;

10. felhívja a Bizottságot, hogy érje el egy olyan záradék felvételét – a megállapodásban részes más államok által már alkalmazott záradékok mintájára – a Kormányzati Közbeszerzési Megállapodásba, amelynek segítségével az Európai Unió előnyben részesítheti a közbeszerzési szerződések odaítélésekor az uniós vállalatokat, különösen a kkv-kat;
11. úgy véli, hogy a közbeszerzési szerződések jelenlegi szabályozása túl bonyolult és a gyakorlatban kivitelezhetetlen lehet a kisebb ügyfelek és a kkv-k számára, ezzel nem vámjellegű akadály gördítve a kereskedelem elé; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy a közbeszerzést korszerűsítő jogszabálytervezetben alkalmazkodjon a kis ügyfelek és a kkv-k igényeihez a közbeszerzésekben és nemzetközi kereskedelemben való részvételük fokozása érdekében; emellett kívánatosnak tartja az információs technológiák alkalmazásával kapcsolatos igazgatási eljárások egyszerűsítését is, különösen az online közbeszerzések esetében; sürgeti a Bizottságot, hogy a közbeszerzés korszerűsítése során vegye figyelembe a kkv-k társadalmi értékét, és fogadjon el egyedi intézkedéseket a közbeszerzésekben való részvételük előmozdítása és versenyhelyzetük javítása érdekében;
12. sürgeti a Bizottságot, hogy egyszerűsítse a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelvet, ésszerűsítse a beszerzési folyamatot, csökkentse a szabályozások részletezettségi szintjét és csökkentse az adminisztratív terheket, ezzel javítva az üzleti környezetet az európai ügyfelek és vállalkozások, valamint az EU kereskedelmi partnereinek ügyfelei és vállalkozásai számára, garantálva a tisztességes versenyt és javítva az európai közbeszerzés hatékonyságát és eredményességét; ezért hangsúlyozza, hogy a kkv-k tekintetében javítani kell az üzleti környezetet a küszöbértékek kiigazítása, az igazgatási terhek csökkentése és a cselekvési mozgáster bővítése révén;
13. alapvetőnek tartja, hogy egyértelmű képpel rendelkezünk az Európában működő külföldi vállalatokról, különösen ha ezek a vállalatok a tevékenységükhöz jelentős külföldi állami támogatást kapnak; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a külföldi vállalatoknak – uniós leányvállalatok létrehozása vagy európai vállalatok felvásárlása révén – lehetőségük nyílik a belső piaci szabályok megkerülésére; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy a külföldi cégek Egyesült Államokba irányuló befektetéseit vizsgáló bizottság (CFIUS) mintájára hozzon létre egy, a külföldi befektetések előzetes vizsgálatával foglalkozó szervezetet;
14. úgy véli, hogy nem fogadható el az uniós piac harmadik országbeli piaci szereplők előtt való egyoldalú megnyitása, és felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan hatékony eszköz kialakítására, amelynek révén egyrészt biztosítható a nagyobb fokú kölcsönösség elvének történő megfelelés azon államokkal szemben, amelyek – függetlenül attól, hogy csatlakoztak-e a GPA-hoz vagy sem – jelenleg nem biztosítanak egyenlő hozzáférést az uniós piaci szereplők számára, másrészt pedig biztosíthatók a tisztességes és egyenlő versenyfeltételek az egész világon;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy az iparosodott államokkal folytatott kétoldalú tárgyalások során legyen kevésbé engedékeny annak érdekében, hogy jobb piacra jutást és nagyobb fokú kölcsönösséget érjen el a közbeszerzési szerződések esetében; hangsúlyozza, hogy a valódi piacra jutást nem korlátozhatják nem vámjellegű akadályok, és felszólítja a

Bizottságot, hogy a nemzetközi tárgyalások során fordítson külön figyelmet erre a problémára;

16. rámutat arra, hogy az EU kereskedelmi megállapodásainak közbeszerzési fejezetei nemzetközi szinten kötelező erejű megállapodások, és ezért felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy e fejezetek tartalma ne legyen ellentmondásban a közbeszerzési jogszabályok korszerűsítésére az Európai Unióban jelenleg tett erőfeszítésekkel, beleértve az ajánlati felhívásokra vonatkozó küszöbértékek felülvizsgálatát is;
17. úgy véli, hogy külföldön az uniós vállalkozások érdekeinek előmozdítása a politikai eszközök és célkitűzések megfontolt megválasztását követeli meg, és a nehéz gazdasági időkre tekintettel a protekcionista intézkedések irányába való bármilyen elmozdulás valószínűleg nem segíti elő Európa gazdasági fellendülését;
18. úgy véli, hogy a valamely tagállamban a maffia vagy a szervezett bűnözés által elkövetett bűncselekmények miatti jogerős ítélet minden uniós tagállamban kizáró kritériumot jelent az európai vagy Európán kívüli vállalkozások számára a közbeszerzési eljárások esetében;
19. a nagyvállalatok, leányvállalataik és beszállítói láncuk nemzetközi kereskedelemben betöltött fontos szerepére tekintettel úgy véli, hogy az Európai Unió kereskedelmi megállapodásaiba be kell építeni a vállalatok társadalmi és környezeti felelősségvállalását.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	31.8.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 23 - : 2 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Nicolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Paweł Zalewski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Mário David, Albert Deß, Salvatore Iacolino, Maria Eleni Koppa, Elisabeth Köstinger, Marietje Schaake
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Roger Helmer, Patrice Tirolien

14.7.2011

VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Bart Staes

JAVASLATOK

A Költségvetési Ellenőrző Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy az uniós alapok felhasználása terén elsőrendű fontosságú – az uniós adófizetők érdekeinek védelmében – a közbeszerzési szabályok helyes alkalmazása a tagállamokban; emlékeztet rá, hogy az építési beruházásokra, termékekre és szolgáltatásokra fordított közkiadások hozzávetőleg elérik az uniós GDP 19%-át (2009), és e kiadásoknak közel egyötöde (mintegy 420 milliárd euró, az uniós GDP 3,6%-a) a közbeszerzésről szóló uniós irányelvek hatálya alá tartozik, amint az a „Korrupció elleni küzdelem az Európai Unióban” című, 2011-es bizottsági közleményben is szerepel¹; emlékeztet rá, hogy az Európai Számvevőszék szerint² a közbeszerzési szabályok figyelmen kívül hagyása egymagában az összes számszerűsíthető tévedés 43%-át okozza, a kohéziós politika költségeire vonatkozó becsült hibaarányának pedig megközelítőleg háromnegyedét teszi ki;
2. felkéri a Bizottságot, hogy végezze el az uniós ítélkezési gyakorlatból fakadó szabályok szükséges felülvizsgálatát a jogi keret pontosítása és az összes érintett számára nagyobb jogbiztonság nyújtása érdekében;

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak - A korrupció elleni küzdelem az Európai Unióban; (COM(2011) 308).

² A Számvevőszék éves jelentése a 2009-es pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról, az intézmények válaszaival együtt (HL C 303., 2010.11.9., 1. o.).

3. sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot megfelelő szabályozásra a korrupció és a részrehajlás megelőzése és a közbeszerzési eljárásban valamennyi résztvevő számára egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy vezesse be az „összeférhetetlenség” és a „súlyos szakmai kötelességszegés” fogalmát a közbeszerzésekbe, és tegyen meg minden szükséges intézkedést az ajánlattételben való összjátás révén megvalósuló korrupció kiküszöbölésére;
4. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési reformnak a közpénzek hatékonyabb elköltését kellene eredményeznie, biztosítania kellene az állami források hatékonyabb felhasználását és optimalizálnia kellene a közbeszerzés eredményeit, érthető, átlátható és rugalmas eljárások alkalmazása révén, amelyek biztosítják, hogy az ajánlattevők Európa-szerte azonos feltételek mellett versenyezzenek;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a közbeszerzések kapcsán megvalósuló korrupció leküzdése érdekében vezessen be hatékonyabb, a tisztességtelen ajánlattevők kizárására vonatkozó, a tagállamok közötti információcserét is magukban foglaló beszámolási gyakorlatokat; felhívja a Bizottságot, hogy az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1729(2010) számú állásfoglalása¹ nyomán alkosson egyértelmű szabályokat a közérdekű bejelentéseket tevők védelmére, az uniós forrásokból finanszírozott szerződések átláthatóságának fokozására, továbbá mind az intézmények, mind a széles nyilvánosság tekintetében indítson felvilágosító programokat;
6. hangsúlyozza a képzés és a tájékoztató kampányok – az eljárásokban való tájékozott részvétel biztosítására és a hibák elkerülésére szolgáló fontos eszköz – fontosságát a szerződő hatóságok számára az alkalmazandó közbeszerzési szabályok tekintetében; javasolja, hogy minden tagállamban létesítsenek a kkv-kra kiemelt figyelmet fordító központi segítségnyújtó szolgálatot;
7. felkéri a Bizottságot, hogy a közbeszerzési szabályozási keretbe illesszen be magyarázatokat, különösen a szerződés teljesítési szakaszát (pl. egy hatályos szerződés „lényeges módosítását”, a vállalkozóval kapcsolatos változásokat és a szerződések felmondását) illetően;
8. felhívja a Bizottságot, hogy helyezzen súlyt a fenntartható közbeszerzéseket elősegítő – és a társadalmi, környezeti és a méltányos kereskedelmet előnyben részesítő kritériumokat is kielégítő – szerződésekre, kötelezve a tagállamokat, hogy az idevágó követelményeket illesszék be a szerződések dokumentumaiba;
9. megállapítja, hogy az e-közbeszerzés javítja a hozzáférést, az átláthatóságot, a hatékonyságot és a versenyképességet; felszólítja a Bizottságot és tagállamokat, hogy ösztönözzék az e-közbeszerzés határokon átnyúló alkalmazását;
10. megállapítja, hogy egyes tagállamok a közbeszerzés során már olyan hatékony kiválasztási eljárásokat alkalmaznak, amelyek szavatolják azt átláthatóságot és adófizetők pénzének megfelelő felhasználását; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tagállamok

¹ Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1729(2010) számú állásfoglalása a közérdekű bejelentést tevők védelméről; 2010. április 29-én elfogadott szöveg.

e téren meglévő bevált gyakorlatait, és jelölje ki az uniós közbeszerzések számára a leghatékonyabb alapelveket;

11. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a meglévő minőségalapú kiválasztási rendszert, és a gazdasági szereplők gazdasági és pénzügyi megbízhatóságának ellenőrzése céljából vállalati mérlegek mellett kérjen cash flow-kimutatásokat, mert azok jobban tükrözik a pénzügyi stabilitást.
12. felszólítja a Bizottságot, hogy a kkv-k közbeszerzési szerződésekhez való hozzáféréseinek esélyeinek javítása érdekében terjesszen elő a közbeszerzési eljárás egyszerűsítését és az ajánlattevők adminisztratív terheinek csökkentését célzó intézkedéseket, amint arra a Parlament kisvállalkozói intézkedéscsomagról szóló jelentése (2008/2237(/INI)) rámutat; hangsúlyozza, hogy ezen az úton mérsékelhető az adminisztratív hibák kockázata is; javasolja egy központi vagy regionális nyilvántartás vagy útlevél használatát, a kiválasztási szakaszra vonatkozó követelmények által a kkv-k számára okozott adminisztratív terhek csökkentése érdekében.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	13.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 23 - : 0 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Andrea Cozzolino, Tamás Deutsch, Martin Ehrenhauser, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Ingeborg Gräßle, Iliana Ivanova, Bogusław Liberadzki, Monica Luisa Macovei, Aldo Patriciello, Crescenzo Rivellini, Paul Rübig, Theodoros Skylakakis, Bart Staes, Søren Bo Søndergaard
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Thijs Berman, Zuzana Brzobohatá, Derk Jan Eppink, Christofer Fjellner, Marian-Jean Marinescu, Jan Mulder

18.7.2011

VÉLEMÉNY A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Julie Girling

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. megállapítja, hogy a közbeszerzés az uniós GDP megközelítőleg 17%-át teszi ki, és emiatt a társadalmi igények kielégítésére irányuló, kulcsfontosságú, piaci alapú gazdaságélénkítési eszköz, amely az egyéb célkitűzések mellett a fenntartható munkahelyek, munkakörülmények és az innováció – elsősorban a vállalkozások, és mindenekelőtt a kkv-k számára történő – megteremtéséhez is hozzájárulhat, elősegíti a társadalmi integrációt, megoldást talál a sebezhető és hátrányos helyzetű társadalmi csoportok különleges foglalkoztatási igényeire, valamint jelentősen hozzájárulhat az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához; kiemeli továbbá a közbeszerzés jelentőségét a minőségi munkahelyeken, esélyegyenlőségen, diszkriminációmentességen és társadalmi befogadáson alapuló uniós szociális modell előmozdításában; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a személyes szociális szolgáltatások esetében gyakran nem megfelelő a közbeszerzési jog alkalmazása ahhoz, hogy a szolgáltatások igénybevevői szempontjából optimális eredményt érjenek el;
2. rámutat arra, hogy a hatályos uniós közbeszerzési jog már lehetővé teszi, hogy a közbeszerzéseknél figyelembe vegyék a szociális szempontokat; megállapítja azonban, hogy a gyakorlati alkalmazás tekintetében néhány dolog még tisztázásra szorul;
3. támogatja a jelenlegi A és B szolgáltatási kategóriák fenntartását, az utóbbit azokra a szektorokra, amelyek esetében nincs határokon átnyúló verseny, vagy amelyek jellegénél

fogva az EU-közbeszerzés nem helyénvaló, például az egészségügyi és szociális szolgáltatások esetén;

4. elismeri, hogy a közhatóságok Európa GDP-jének több mint 16%-át költik el, ezért ezzel a kiadással ösztönözni kell az erőteljesebb kötelezettségvállalást a társadalmi innovációra és munkaerő-piaci lehetőségekre irányuló megoldások mellett, különösen a hatékonyabb közszolgáltatások nyújtásával;
5. támogatja a szociális közbeszerzés ösztönzését az árucikkek terén, például a „fair trade” [tisztességes kereskedelem] kritériumainak alkalmazásával;
6. elismeri a kormányzati beszerzésekről szóló megállapodás jelentőségét, amely korlátozhatja bármely uniós szintű kiigazítás hatályát, mivel egyes eljárási követelmények közvetlenül e megállapodásból erednek, de hangsúlyozza, hogy egyes területeken a közbeszerzési szabályok korlátozóbbak, mint a kormányzati beszerzésekről szóló megállapodás szabályai; felhívja a Bizottságot, hogy az érvényes alapelvek (versenyképesség, átláthatóság, megkülönböztetésmentesség, gazdaságosság) figyelembe vétele mellett törekedjen az egyszerűsítésre és a nagyobb rugalmasságra a szabályok tekintetében, hogy megkönnyítse és előmozdítsa a szociális közbeszerzést;
7. hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérők, a vállalkozások és a munkavállalók nagyobb jobbiztonságának biztosítása érdekében az Európai Unió közbeszerzési jogszabályainak fejlesztése hozzájárulhat egyes alapfogalmak pontosabbá tételéhez;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy hivatalosan ismerje el a szolgáltatók kiválasztásának egyéb módjait, így a „házon belüli” (in-house) és a „szolgáltatási koncesszió” módszereit, és kifejezetten tulajdonítson azonos értéket az általános érdekű szociális szolgáltatásokra vonatkozó szerződések és finanszírozásuk valamennyi módjának;
9. ragaszkodik hozzá, hogy az irányelv ösztönözze, illetve kifejezetten tegye lehetővé a szerződő hatóságok számára a pályázatok tárgyában a horizontális politikai célokra való hivatkozást;
10. elismeri, hogy a szerződő hatóságok jelentős szerepet játszanak azzal, hogy vásárlóerejüket nagyobb szociális értékkel bíró javakra és szolgáltatásokra fordítják; hangsúlyozza, hogy a szociális közbeszerzés jelentősen hozzájárulhat az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához, és hogy azt a verseny, az átláthatóság, a diszkriminációmentesség és a költséghatékonyság elveinek megfelelően és a kkv-k igényeinek figyelembe vételével támogatni kell; ezért felkéri a szerződő hatóságokat, hogy vizsgálják meg a szociális kockázatokat, valamint a tevékenységük és az ellátási lánc hatásait; felkéri a Bizottságot, hogy hozzon létre kapcsolattartó pontokat az egyes tagállamokban a környezettudatos közbeszerzés számára a szociálisan felelős közbeszerzéssel kapcsolatos gyakorlatok kidolgozása és az érdekelt felek számára nyújtandó jogi tanácsadás érdekében;
11. hangsúlyozza, hogy az irányelvek bármilyen felülvizsgálatának tükröznie kell a Lisszaboni Szerződés rendelkezéseit a teljes foglalkoztatást, a szociális piacgazdaság melletti elkötelezettséget, a minőségi közszolgáltatások nyújtására vonatkozó felelősséget,

valamint az állami hatóságok és a tagállamok közszolgáltatások finanszírozására, szervezésére és nyújtására vonatkozó döntési szabadságát illetően;

12. felkéri a Bizottságot, hogy a szerződő hatóságok és a felelős nemzeti ügynökségek körében mozdítsa elő a szociális és gazdasági, illetve az önkéntes szervezetek fokozottabb bevonását a közbeszerzések kezdeti vizsgálati szakaszába az ajánlattételi felhívásra vonatkozó anyagok megfogalmazásával kapcsolatos közérdekű konkrét problémák alaposabb értékelése érdekében;
13. rámutat az érdekelt felek közötti fokozottabb együttműködés és kommunikáció fontosságára a vevők és a vállalkozók közötti felelős és társadalmilag fenntartható együttműködés érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy a helyes gyakorlatok tagállamok közötti terjesztésén keresztül erősítse meg a társadalmilag fenntartható közbeszerzés előnyeivel kapcsolatos tájékoztatási és kommunikációs kampányokat;
14. kiemeli, hogy hosszú távú stratégiaként milyen fontos egyrészt a szerződő hatóságok által foglalkoztatott személyzet és az egyes piaci szereplők képzése, másrészt a szaktudásra és képzettségre vonatkozó követelmények, például a munkahelyi gyakorlati szakképzési és gyakornoki programok és a felnőttoktatási programok felvétele a szerződési feltételek közé; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy ez utóbbi fellépéseknek közvetlenül a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk, továbbá arányosnak és gazdasági szempontból előnyösnek kell lenniük;
15. megállapítja, hogy az irányelvek szövegének további pontosítására lenne szükség a fogyatékossgal élők számára való hozzáférhetőség javítása tekintetében;
16. megállapítja, hogy a kkv-k – amelyek a becslések alapján összértékben 31 és 38% közötti arányban részesülnek a közbeszerzési szerződésekből – alkotják az európai gazdaság gerincét és hatalmas munkahelyteremtő, növekedési és innovációs potenciállal bírnak, és hogy a közbeszerzési piachoz való hozzáférésük – például kevésbé szigorú követelmények támasztása, az adminisztratív terhek csökkentése, valamint az ajánlati dokumentáció megfogalmazásához nyújtott technikai és jogi tanácsadás biztosítása révén történő – növelése segítheti a kkv-k e potenciáljának kibontakoztatását; ezzel összefüggésben felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak szigorúbb intézkedéseket annak érdekében, hogy előmozdítsák a kis- és középvállalkozások hozzáféréseinek megkönnyítésével kapcsolatos, a tisztességes versenyre és a kkv-k megfelelő hozzáféréseinek lehetővé tételére törekvő legjobb eljárásokra vonatkozó európai iránymutatások betartását; sürgeti a Bizottságot, hogy sürgősen mérje fel, szükség van-e uniós szinten jogalkotási intézkedésekre annak biztosítására, hogy a szerződő hatóságok a legtöbbet hozzák ki a kkv-k gazdasági és innovatív potenciáljából;
17. hangsúlyozza, hogy az európai közbeszerzési piac nyitottabb, mint az EU nemzetközi partnereinek piaci és ennek következtében az európai vállalatok nem versenyezhetnek azonos feltételek mellett a harmadik országok vállalataival, és továbbra is nehézségekbe ütköznek a harmadik országok piacihoz való hozzáférésben; felhívja a Bizottságot a viszonyosság biztosítására a piacok megnyitásában és a közbeszerzési szerződésekhöz való hozzáférésben Európában és másutt az Európai Unió és a harmadik országok közötti egyezményekkel összhangban;

18. elismeri az e-közbeszerzés értékes szerepét az igazgatási terhek, például tranzakciós költségek csökkentésében, különösen a kkv-k számára; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy az e-közbeszerzés alkalmazását tovább kell ösztönözni, és a vállalkozókat és a munkavállalókat megfelelő képzésben kell részesíteni;
19. hangsúlyozza elsősorban, hogy a közbeszerzési gyakorlatok megváltoztatásakor a közbeszerzési szabályok egyszerűsítésére és azok rugalmasabbá tételére, valamint a közbeszerzési eljáráson való részvétel feltételrendszerének minimalizálására, és ezáltal a gazdaságilag és társadalmilag innovatív közbeszerzés előmozdítására kell törekedni, teret adva az innovációnak és a foglalkoztatási lehetőségek javításának; hangsúlyozza, hogy ehhez a hatályos uniós közbeszerzési jog értelmében már megfelelő eszközök állnak rendelkezésre (teljesítménykritériumok és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat elve), és felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is mozgósítsa elő a teljes életciklusra vonatkozó költségek felmérésére szolgáló eszközökhöz hasonló további eszközök alkalmazását, valamint vizsgálja meg az ezen túlmutató, a szociális innovációt elősegítő lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési eljárásokban egyértelműen növelni kell a szociális és környezeti kritériumok súlyát, valamint a szerződések odaítélésénél a legalacsonyabb ár kritériumát kisebb súllyal kell figyelembe venni;
20. hangsúlyozza, hogy a szociálisan felelős közbeszerzés hozzájárul a közösség értékeinek és szükségleteinek javításához és tiszteletben tartásához, mivel figyelembe veszi valamennyi felhasználó igényét, ideértve a fogyatékkal élőket és a más etnikai háttérű személyeket is;
21. úgy véli, hogy a közbeszerzésre vonatkozó jelenlegi jogszabályi keretrendszert a szociális szolgáltatások sajátosságainak megfelelően kellene módosítani;
22. hangsúlyozza, hogy fontos annak biztosítása, hogy a nagyobb rugalmasság ne vezessen sem a szerződő hatóság, sem az ajánlattevők esetében kisebb mértékű elszámoltathatósághoz, ami negatív hatást gyakorolna a foglalkoztatási lehetőségekre;
23. hangsúlyozza, hogy a szociális és foglalkoztatási politikák terén egyes prioritások előtérbe helyezése a közbeszerzésben megnövelheti a szubjektív döntéshozatal veszélyét és megnehezítheti az ilyen döntések visszavonását;
24. elismeri azt a szerepet, amelyet az EU játszhat az állami és a magánszektor közötti sikeres együttműködés (ppp-k) kialakításának megkönnyítésében azáltal, hogy előmozdítja a tisztességes versenyt, valamint a szociális és foglalkoztatási politikával kapcsolatos legjobb gyakorlatoknak a tagállamok közötti megosztását; rámutat azonban, hogy jelentős különbség van az egyes tagállamok jogszabályi és eljárási követelményei között; ezért felkéri a Bizottságot, hogy pontosabban határozza meg az állami és a magánszektor közötti együttműködés fogalmát, különösen a közös kockázatvállalás és a gazdasági kötelezettségek teljesítése vonatkozásában;
25. elismeri, hogy a hatékonyan alkalmazott közbeszerzés a minőségi munkahelyek, bérek és feltételek, az egyenlőség, a készségfejlesztés, a képzés előmozdításának valódi motorja lehet, támogatva a környezetvédelmi politikát és ösztönözve a kutatást és innovációt;

26. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a zöld könyv nem használja ki az alkalmat arra, hogy megvizsgálja a munkavállalók kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv¹ 1. cikke 4. bekezdésének tényleges alkalmazását, valamint a harmadik országbeli vállalkozások uniós közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseire gyakorolt hatását;
27. felhívja a Bizottságot, hogy a folyamatban lévő felülvizsgálat fényében tegyen közzé a szerződő hatóságok számára gyakorlati és egyértelmű felhasználói kézikönyvet, amely sikeres szociális közbeszerzésekről szóló esettanulmányokat is tartalmaz;
28. kéri, hogy a vállalkozások versenyképessége és ezáltal a munkahelyek számának növelése érdekében a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék azokat a költségeket, amelyeket a vállalkozásoknak kell viselniük ahhoz, hogy egy közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként részt vegyenek;
29. a közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásai keretében nagyobb rugalmasságot és gyorsaságot javasol annak érdekében, hogy javuljon a vállalkozások versenyképessége és ezáltal növekedjen a munkahelyek száma.

¹ Az Európai Bíróság 2008. április 3-i ítélete a C-346/06. sz. ügyben [2008] EBHT I-01989 (Dirk Ruffert kontra Land Niedersachsen).

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	13.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 28 - : 17 0 : 4
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, Kinga Göncz, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Emilie Turunen, Peter van Dalen, Cecilia Wikström
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Ashley Fox, Marit Paulsen

20.7.2011

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Åsa Westlund

JAVASLATOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. üdvözli, hogy a Bizottság a közbeszerzést a fenntartható gazdaságba való átmenet és az Európa 2020 stratégiában foglalt célok elérése fontos elemének tekinti; hangsúlyozza, hogy a tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy a közbeszerzési politikák támogatják az e célok elérésére irányuló munkát, továbbá üdvözli, hogy a Bizottság nagyobb figyelmet szentel a kisebb szerződő hatóságok szükségleteinek;
2. megállapítja, hogy az uniós közszektor fogyasztása az EU bruttó hazai termékének mintegy 17%-át teszi ki; ismételten felhívja a figyelmet a közhatóságok vásárlóerejében rejlő, a közös célok előmozdításával kapcsolatos lehetőségekre, és hangsúlyozza, hogy ezért élni kell azzal a lehetőséggel, hogy a közbeszerzési eljárásokba az ártól eltérő egyéb meghatározó elemeket, például környezetvédelmi és szociális tényezőket is beépítsenek; úgy véli, hogy a káros termelési és fogyasztási minták a közbeszerzések révén visszaszoríthatók;
3. üdvözli, hogy számos helyi, regionális és állami hatóság általánosságban a fenntartható fejlődést, többek között az erőforrás- és energiahatékonyságot, a megújuló energiák szélesebb körű felhasználását és az éghajlatváltozás leküzdését elősegítő közbeszerzések mellett száll síkra; megjegyzi, hogy számos jel utal arra, hogy az irányelv és annak végrehajtása mindezt megnehezíti, és hogy a jelenlegi közbeszerzési szabályok kétértelműsége félreértésekre és eltérő értelmezésekre adott okot a környezeti

fenntarthatóság szerződésekre való beépítésével kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy az uniós szerződések olyan jogszabályok kialakítását követelik meg, amelyek elősegítik, nem pedig akadályozzák vagy gátolják a tagállamok, a helyi és regionális hatóságok képességét a környezetvédelem és a fenntartható fejlődési célkitűzések előmozdítására;

4. fenntartja, hogy az irányelveknek ösztönözniük kell az ajánlatkérő hatóságokat és kifejezetten lehetővé kell tenniük számukra, hogy az ajánlatok tárgyában utaljanak a horizontális politikai célkitűzésekre, például a fenntartható fejlődés kritériumaira;
5. üdvözli, hogy valamennyi fontos közbeszerzési szerződésbe beépítik a környezetvédelmi megfontolásokat, valamint a fenntartható fejlődéshez hozzájáruló egyéb szempontokat; hangsúlyozza, hogy a közbeszerzésekről szóló irányelvet annak egyértelműbbé tételével kell módosítani, hogy a szerződő hatóságok számára kívánalom és lehetőség is, hogy:
 - környezetvédelmi követelményeket határozzanak meg a műszaki előírásokban, és a környezetre gyakorolt hatásokat a szerződés odaítélésekor figyelembe vegyék;
 - szociális – például a fogyatékossgal élő személyek munkaerő-piaci integrációjának elősegítését szolgáló – normákat, valamint munkahelyi biztonsági normákat írjanak elő;
 - adott esetben a használatokra vonatkozóan jólléti feltételeket, valamint az élőállat-szállításra vonatkozóan feltételeket írjanak elő;
 - kikössék, hogy ugyanezen követelmények érvényesek az alvállalkozókra is;
6. úgy véli, hogy elsőbbséget kell biztosítani a szolgáltatásokra kidolgozott uniós öko címké kritériumainak; hangsúlyozza, hogy az energiát fogyasztó berendezések vásárlásakor vagy lízingeléskor a szerződő hatóságoknak az energia- és öko címkézési előírásokkal egyenértékű kritériumokat kell használniuk a teljes energiamegtakarítás számszerűsítésére;
7. rámutat különösen arra, hogy egyértelművé kell tenni, hogy a közös uniós szabályoknál szigorúbb környezet-, ökoszisztéma-, szociális és állatvédelmi követelmények is előírhatók; kéri annak kifejezett megemléztetését az irányelvben, hogy nem akadályozza meg, hogy bármely ország eleget tegyen az ILO 94. számú egyezményének, továbbá hangsúlyozza, hogy a zöld közbeszerzés hatékony működése érdekében világos és egyértelmű uniós szabályokra van szükség, melyek pontosan meghatározzák a tagállami törvényhozás és végrehajtás kereteit;
8. a kötelező kvóták előírása helyett a hivatalos szereplők bátorítását és annak lehetővé tételét részesíti előnyben, hogy a közbeszerzéseket fenntartható módon valósítsák meg; továbbra is úgy véli, hogy a környezetbarátabb közbeszerzések legnagyobb akadálya nem az akarat hiánya, hanem a lehetőségek ismeretének hiánya, továbbá az, hogy a jogi szabályozás nem egyértelmű és rugalmatlan;
9. felszólítja az uniós intézményeket, hogy a fenntarthatóságot alapvető kritériumként alkalmazzák a közbeszerzésben;

10. aggályainak ad hangot az EU önkéntes zöld közbeszerzési eszközének nem hatékony végrehajtása miatt;

Életciklus

11. határozottan úgy véli, hogy az irányelvet azt egyértelműbbé téve lenne célszerű módosítani, hogy lehetséges és kívánatos is a szerződés tárgyának teljes életciklusára vonatkozó környezeti hatások figyelembevétele, ideértve a teljes gyártási folyamatot és annak feltételeit is, egészen a fogyasztásig, tekintettel a beszerzési tevékenységekhez kapcsolódó pazarlásra vonatkozó statisztikákra; annak érdekében, hogy a szerződő hatóságok megfelelő információkat kapjanak a környezetvédelmi és/vagy egyéb fenntarthatósági szempontokat illetően, a Bizottságnak biztosítania kellene számukra egy módszertant az életciklus-költségek kiszámításához;
12. hangsúlyozza, hogy arra kell ösztönözni a közhatóságokat és azt kell javasolni számukra, hogy az ajánlatok tekintetében már kezdettől fogva szabjanak meg környezetvédelmi feltételeket, és kéri a jogszabályok annak biztosítására irányuló módosítását, hogy főszabályként a szerződéseket a gazdaságilag legelőnyösebb – a teljes életciklus-költséget is magában foglaló – ajánlatnak ítéljék oda, lehetőség szerint figyelembe véve a környezeti szennyezés költségét is;
13. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzések során a környezetvédelem nagyobb fokú figyelembevételében nagy megtakarítási lehetőségek rejlenek, mivel ez esetben az egész életciklus költségeit jobban tekintetbe veszik;
14. kiemeli annak jelentőségét, hogy a tagállamok és a Bizottság támogassa az életciklus szemléletű, nemzetközi éghajlat- és környezetvédelmi normák kidolgozását annak érdekében, hogy az állami szektor számára egyszerűvé váljék a fenntartható közbeszerzés, s egyszersmind a vállalkozások is könnyen versenyezhesse a különböző országokban elnyerhető szerződésekért;

Az üzleti szférával való kapcsolatok

15. hangsúlyozza, hogy kapcsolatnak kell lennie a környezetvédelmi kritériumok és a szerződés tárgya között, hogy elkerüljék a verseny torzulását és a jogbizonytalanságot, ami egyes vállalkozásokat, nevezetesen a kkv-kat akadályozná a közbeszerzési eljárásokban való részvételben;
16. hangsúlyozza, hogy a tagállamok számára mennyire fontos a kkv-k bevonása és arra való ösztönzése, hogy pályázzanak a közbeszerzési szerződésekre; úgy véli, hogy az innovatív kkv-k valószínűleg új megoldásokat terjesztenek elő a közbeszerzésekben a környezetvédelmi megfontolások kezelésére;
17. javasolja, hogy amennyiben a beszerzésre meghirdetett tárgy vagy szolgáltatás helyben is elérhető, a közelség elve alapján az eljárást fenn lehessen tartani a helyi, főként kis- és középvállalkozások számára, amivel az adott beszerzés környezetterhelése (pl. széndioxid-kibocsátás) is csökkenthető;

18. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzésen és a környezetbarát logisztikai megoldások támogatásán keresztül csökkenteni lehet az utazások számát, a gépjárművel történő szállítás szükségességét és a CO₂-kibocsátásokat;
19. úgy véli, hogy a termékek és tevékenységek környezeti és éghajlati hatásával kapcsolatos fokozódó aggodalom megköveteli annak a lehetőségnek az újragondolását, hogy a helyi beszállítókat részesítsék előnyben; ezzel összefüggésben kéri az értékhatárok felülvizsgálatát, és úgy véli, hogy a fenntarthatóságnak kell érvényesülnie a belső piaci szabályok szűk értelmezésével szemben;
20. kiemeli a környezetbarát közbeszerzés és az innovációk előmozdítása közötti kapcsolatot; hangsúlyozza, hogy ez még egyértelműbbé tehető azáltal, hogy a műszaki előírásokban foglalt környezetvédelmi követelmények mellett a környezetvédelem területén a legszigorúbb követelményeknek és környezetbarát megoldásoknak eleget tevő ajánlatok az odaítélési szakaszban magasabb pontszámot kapnak;

Eljárási szempontok

21. az utólagos ellenőrzéseket és a közbeszerzések teljesítésének nyomon követését rendkívül fontosnak tartja; rámutat, hogy a szerződő hatóságoknak lehetőséget kell kapniuk büntetés kiszabására a fenntarthatósági és/vagy környezetvédelmi célok a pályázatban jelzett kritériumok szerinti teljesítésének elmulasztása esetén, ideértve az alvállalkozásba adás esetét is;
22. határozottan úgy véli, hogy a tárgyalásos eljárás szélesebb körű alkalmazása elősegítené mind az innovatív, mind a fenntartható megoldásokat, feltéve, hogy a visszaélések elkerülésére megfelelő garanciák állnak fenn;
23. hangsúlyozza, hogy helyénvaló, ha egy termék vagy szolgáltatás fenntartható előállítását a termék vagy szolgáltatás egyik jellemzőjének tekintik; rámutat arra, hogy minden típusú szerződés tekintetében tisztázni kell a műszaki előírásokban a gyártási folyamatra vonatkozóan rögzítendő követelmények körét, hogy a szerződő hatóságok ellenőrizni tudják az általuk odaítélt szerződések környezeti és szociális hatását;
24. úgy véli, hogy a legalacsonyabb árat mint odaítélési kritériumot csak akkor szabad alkalmazni, ha ez azzal indokolható, hogy a konkrét esetben a környezetvédelmi és/vagy egyéb fenntarthatósági követelmények nem lényegesek, vagy ha a műszaki előírásokban szigorú környezetvédelmi és/vagy szociális követelmények szerepelnek; megállapítja azonban, hogy a végleges döntésért továbbra is az ajánlatkérőnek kell felelnie;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	13.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 49 - : 0 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Nessa Childers, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Miroslav Ouzký, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Dagmar Roth-Behrendt, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Matthias Groote, Romana Jordan Cizelj, Riikka Manner, Marisa Matias, James Nicholson, Alojz Peterle, Michèle Rivasi, Crescenzo Rivellini, Giommara Uggias
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Lorenzo Fontana

19.7.2011

VÉLEMÉNY AZ IPARI, KUTATÁSI ÉS ENERGIAÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Konrad Szymański

JAVASLATOK

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel a közbeszerzési piac zavartalan működése alapvető fontosságú az egységes piac előmozdítása, az innováció ösztönzése, Uniószerre a magasabb fokú környezet- és éghajlatvédelem, valamint a társadalmi integráció elősegítése, továbbá az állami hatóságok, a polgárok és az adófizetők számára optimális érték biztosítása érdekében,
1. felhívja a Bizottságot, hogy terjessze elő a meglévő közbeszerzési irányelvek alapos és mélyreható reformját, amely a közbeszerzésben részt vevő valamennyi fél számára egyszerűsíti az eljárásokat és növeli a rugalmasságot, az átláthatóságot és a jogbiztonságot, valamint csökkenti a hibakockázatot az uniós jog nemzeti jogba való átültetése során, továbbá csökkenti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok kockázatát; ezzel a jövőre nézve elejét véve a gyakori átalakításoknak, amelyek elsősorban tehetők felelőssé a résztvevőkre háruló – és a közbeszerzések terén a kkv-k pályázati lehetőségeit jelentős és aránytalan mértékben korlátozó – magas költségekért és adminisztratív terhekért;
 2. szorgalmazza, hogy a közbeszerzés a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvét kövesse, és felhívja a tagállamokat, hogy teljes körűen hajtsák végre a kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételét megkönnyítő legjobb gyakorlatok európai kódexét; felhívja a figyelmet arra, hogy e cél elérése szempontjából kulcsfontosságú az eljárások egyszerűsítése; kéri továbbá a Bizottságot, hogy a felülvizsgálattal párhuzamosan indítson el nem jogalkotási kezdeményezéseket is, így például a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjére szolgáló fórumot, mivel egyes tagállamok már alkalmaznak olyan

közbeszerzési szabályokat, amelyek biztosítják az adófizetők pénzének hatékony felhasználását;

3. megállapítja, hogy a felülvizsgálatnak a közbeszerzés eredeti céljának visszaállítására kell törekednie, azaz a lehető legjobb eredmények érdekében biztosítani kell a közpénzek tagállamok általi hatékony felhasználását és a piaci versenyt; véleménye szerint a kkv-k közbeszerzésekben való részvételének ösztönzése érdekében egyértelműbb, egyszerűbb, rugalmasabb és átláthatóbb kritériumok alkalmazására van szükség; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tárja fel, milyen lehetőségek vannak a közbeszerzők és a potenciális ajánlattevők közötti párbeszéd megerősítésére és arra, hogy ezt a párbeszédet a közbeszerzési folyamat részévé tegyék;
4. sürgeti a Bizottságot, hogy kezelje kiemelten a különböző közbeszerzési eljárások bürokráciamentesítését és egyszerűsítését, mind az eljárások összességében vett számának csökkentését, mind pedig az egyes eljárások folyamatának egyszerűsítését tekintve; úgy véli, hogy továbbra is a nyílt versenynek kell a közbeszerzés sarokkövét képeznie, de ezeket az eljárásokat egyszerűsíteni kell, különösen a túlzottan részletes műszaki leírások helyett nagyobb teret engedve a funkcionalitáson alapuló odaítélési kritériumoknak, a potenciális szállítókra bízva ezáltal a felhasználandó konkrét módszerek, anyagok, technológiák stb. meghatározását; úgy véli továbbá, hogy az adminisztratív terhek csökkenthetők a kiválasztási és odaítélési kritériumok fokozottabb egyidejű értékelésének lehetővé tételével és a rugalmasság lehetővé tételével a formai követelményeknek való megfelelés hiánya esetén, pl. lehetővé téve az ajánlattevők számára a hiányzó űrlapok utólagos benyújtását; megállapítja, hogy különösen a kkv-k szenvednek a rugalmasság hiánya miatt, minthogy kisebb, nem szándékos eljárási hibák miatt kizárják őket;
5. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tagállami kormányok által az online közigazgatásról tartott 2005-ös manchesteri miniszteri konferencián vállalt kötelezettséggel összhangban tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a közbeszerzési tevékenységek legalább 50%-át mind az uniós intézmények, mind a tagállamok részéről elektronikusan bonyolítsák le, beleértve konkrét rendelkezések beépítését a jövőbeni közbeszerzési irányelvbe;
6. üdvözli az elektronikus közbeszerzés alkalmazását, amely pozitív szerepet fog játszani a költségek csökkentésében és a közbeszerzési eljárások hozzáférhetőségének növelésében; kéri ezért, hogy az elektronikus közbeszerzés alkalmazásának bővítését és egyszerűsítését célzó minden jogalkotási javaslatot tegyenek a fő közbeszerzési irányelvek tervezett felülvizsgálatának részévé; hangsúlyozza a nyitott szabványok és a technológiai semlegesség fontosságát a különböző rendszerek átjárhatóságának biztosítása és a gyártótól való függőség („vendor lock-in”) elkerülése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a tagállamokban már megvalósított számos elektronikus közbeszerzési fórum között a tényleges átjárhatóságot;
7. megállapítja, hogy a közbeszerzési szerződések többségét ugyanazon tagállamok vállalatainak ítélik oda, és szorgalmazza egy valóban az egész EU-ra kiterjedő közbeszerzési piac létrehozását;
8. sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy végezzen felmérést a 27 tagállam körében a határokon átnyúló ajánlatok arányának értékelésére, a jelenlegi küszöbök helytállóságának értékelése

és a küszöböknek a határokon átnyúló ajánlattétel vonzerejének növelése érdekében történő esetleges emelése céljából;

9. felismeri, hogy az A- és a B-szolgáltatások közötti jelenlegi különbségtétel elavult, mivel egyes B-szolgáltatások egyértelműen határokon átnyúló érdekűek, pl. a vízi és vasúti szállítás, a munkaerő-toborzás és a biztonsági szolgáltatások; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a közbeszerzésre vonatkozó szabályok reformjának részeként vizsgálja felül az irányelvek mellékleteit; meggyőződése azonban, hogy az alapvető szociális szolgáltatásoknak továbbra is az uniós közbeszerzési szabályok alól mentesülő B-szolgáltatások között kell szerepelniük;
10. kiemeli, hogy a közbeszerzéseknek kulcsszerepet kell játszaniuk az innováció előmozdításában, különösen az energiahatékonyság területén, illetve az Európa 2020 stratégiában meghatározott más szakpolitikai területeken, valamint fenntartható termékek és szolgáltatások nyújtására kell ösztönözniük a piacot; ezért támogatja intézkedések meghozatalát annak biztosítása érdekében, hogy a hatóságok a kiválasztási kritériumok révén figyelemmel legyenek ezekre a területekre; hangsúlyozza azonban, hogy fontos odafigyelni azokra az igazgatási többletköltségekre, amelyekkel ez a vállalkozások és a hatóságok számára járhat, és ezt a túlzott bürokrácia elkerülése érdekében megfelelő hatásvizsgálatoknak, valamint a kkv-kkal végzett egyedi próbáknak kell megelőzniük;
11. megállapítja, hogy kötelező előírások bevezetése az innováció tekintetében vagy túlságosan is részletekbe menő technikai jellemzők előírása például a közbeszerzések tárgyának energiahatékonysága vonatkozásában a verseny korlátozásához és az ajánlatkérő szervek választási lehetőségeinek szűkítéséhez vezethet;
12. megerősíti a február 4-i Európai Tanács következtetéseit, amelyekben felhívják a tagállamokat, hogy 2012. január 1-jétől tegyenek a közbeszerzés részévé energiahatékonysági szabványokat; elismeri, hogy az energiahatékony és fenntartható termékek vagy szolgáltatások magas kezdő költsége első megközelítésben ütközhet a „legalacsonyabb ár” elvének követésére vonatkozó közbeszerzési szabályokkal, mindazonáltal hangsúlyozza, hogy azt ellensúlyozzák az alacsonyabb üzemeltetési, karbantartási és ártalmatlanítási költségek; ajánlja a „gazdaságilag legelőnyösebb” elv alkalmazását, melynek során nem csupán az árat, hanem a minőségi szempontokat és az életciklus során felmerülő költségeket is figyelembe veszik az innovatívabb megoldások ösztönzése céljából;
13. véleménye szerint az uniós közbeszerzésekre vonatkozó jövőbeli szabályozásban erősíteni kell azokat a meglévő rendelkezéseket, amelyek előírják, hogy a közbeszerzések odaítélésekor – a szabad versenyre vonatkozó szabályok tiszteletben tartása mellett – kötelezően alkalmazni kell az energiahatékonyságot; hangsúlyozza, hogy ez a megközelítés alkalmas az innováció ösztönzésére és a piaci kínálat sokszínűbbé tételére;
14. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot világos energiahatékonysági kritériumokra mint a közbeszerzési műszaki leírásokban szereplő kritériumokra;
15. megállapítja, hogy az elérhető legjobb technológiára (BAT) és az energiahatékonyságra vonatkozó követelmények tekintetében értékcsökkenésen alapuló költség-haszon elemzést kell végezni;

16. felszólítja a Bizottságot, hogy állapítson meg a meglévő legjobb gyakorlatokon alapuló olyan szabályokat, melyek révén az ajánlatkérő szervek az adott termék vagy szolgáltatás esetében az összköltség mérlegeléskor figyelembe vehetik az energiatakarékossági szempontokat, vagyis a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztásakor alkalmazhatják a teljes élelciklus során felmerülő költségek szempontját; ennek megfelelően ajánlja, hogy a Bizottság kövesse a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009/33/EK irányelv modelljét, amely lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy a közbeszerzési eljárásokban a szokásos használati idő alatt a járműhasználat kapcsán felmerülő teljes költséget használják értékelési kritériumként, ne pedig csupán az eredeti beszerzési árat;
17. üdvözli egyes tagállamok arra irányuló kezdeményezését, hogy az innovációt a forgalomba hozatalt megelőző közbeszerzésekkel támogassák, ami azt jelenti, hogy a szerződések a hatóságok által meghatározott egyedi feladatok megoldására irányulnak; megállapítja, hogy a közbeszerzési folyamatban a túlzott követelmények és technikai előírások túlzott adminisztrációhoz vezethetnek, és ezáltal akadályozzák az innovációt; úgy véli, hogy a közbeszerzésnek inkább a funkcióra és a végeredményekre kellene összpontosítania;
18. felhívja a figyelmet arra, hogy az egyenlő bánásmód és a tisztességes verseny védelmének sajátos kérdése az uniós és harmadik országbeli közbeszerzési piacokon nagyobb politikai figyelmet igényel, különös tekintettel a harmadik országokban a közzsféra piacaihoz való hozzáféréssel kapcsolatos jelenlegi problémákra, a WTO kormányzati beszerzési megállapodásának felülvizsgálatáról folyó tárgyalások lassú előrehaladására, valamint arra, hogy sok harmadik ország nyilvánvalóan vonakodik csatlakozni a kormányzati beszerzési megállapodáshoz.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	12.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 47 - : 0 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Lena Ek, Ioan Enciu, Vicky Ford, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Jaroslav Paška, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Jens Rohde, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Antonio Cancian, Rachida Dati, Francesco De Angelis, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Jolanta Emilia Hibner, Holger Kraemer, Bernd Lange, Mario Pirillo, Silvia-Adriana Ţicău

13.7.2011

VÉLEMÉNY A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzési politika modernizálásáról
(2011/2048(INI))

A vélemény előadója: Ramona Nicole Mănescu

JAVASLATOK

A Regionális Fejlesztési Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. véleménye szerint az átlátható és hiteles közbeszerzési gyakorlatok különösen fontos szerepet játszanak a közkiadások hatékonyságában, illetve a közberuházásoknak a gazdaságra, különösen a fenntartható növekedésre és innovációra gyakorolt hatásában; azon a véleményen van, hogy az ár – az eddigi gyakorlattal ellentétben – nem jelenthet olyan kritériumot, amely befolyásolja a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatások minőségét, és rámutat arra, hogy a közbeszerzés során nem a legalacsonyabb ár elvét kellene követni, hanem a fenntartható és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatokat – többek között az életciklus-költségeket – kellene figyelembe venni; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy egyes megbízásokra és ágazatokra alkalmazható-e a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kritériuma;
2. úgy véli, hogy a közbeszerzések jogi keretének harmonizálása érdekében a Bizottságnak egységes, szabványosított modellre vonatkozó javaslatot kell a tagállamok elé terjesztenie;
3. véleménye szerint a közberuházások fokozatos decentralizálására tekintettel – kétharmadukat ugyanis nemzetinél alacsonyabb szintű kormányzatok hajtják végre – a helyi és regionális ajánlatkérő szervezeteknek kellene a vezető szerepet betölteniük az uniós közbeszerzési szabályok felülvizsgálata során, amely folyamat eredményeképpen megnövekedett autonómiát és rugalmasságot kellene kapniuk e szervezeteknek a szükségleteikhez megfelelően ítélt eszközök beszerzéséhez;

4. megállapítja, hogy a közbeszerzési szabályozás különösen a kis önkormányzatok, valamint a kkv-k számára nagyon bonyolult; úgy véli, hogy a viszonylag csekély volumenű megbízások helyi és regionális ajánlatkérő szervek által történő odaítélésére vonatkozó egyszerűsített eljárási keret hozzájárulna ahhoz, hogy az adminisztratív költségeket éppen ott csökkentse, ahol aránytalanok lennének; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne egyszerűsített közbeszerzési szabályokat alkalmazni a kis ajánlatkérő hatóságokra; emlékeztet azonban arra, hogy egy ilyen egyszerűsített eljárási keret nem mehet az előírt átláthatóság, illetve a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás rovására;
5. azt kéri, hogy helyi, regionális és nemzeti szinten a képviselők, köztisztviselők és szakértők szélesebb körben férjenek hozzá a közbeszerzésről szóló uniós jogszabályokra vonatkozó egyértelmű információkhoz, illetve felhív az említett szereplők közötti szoros együttműködésre;
6. emlékeztet arra, hogy a kkv-k hatalmas munkahelyteremtő, növekedési és innovációs potenciállal bírnak; úgy véli, hogy a kkv-kat támogatni kellene a helyi és regionális hatóságok közbeszerzéseiben való részvétel tekintetében, hogy a közbeszerzés keretében optimálisan ki lehessen használni gazdasági és innovatív képességeiket; azon a véleményen van, hogy előnyös lenne a pályázati kiírások javítása a részvételi feltételek és az esélyegyenlőség biztosítása tekintetében különösen a kiválasztási szakaszokban, amelyek a kkv-k számára a legnagyobb akadállyal bizonyultak a pályázati kiírásokban való részvétel tekintetében, és ezért további intézkedések bevezetését kéri a kkv-k közbeszerzésekben való részesedésének támogatása érdekében;
7. alapvető fontosságúnak tartja a közbeszerzések szintjén a határokon átnyúló együttműködés növelését szolgáló eszközök kialakítását a kkv-k határokon átnyúló eljárásokhoz való megfelelő hozzáférése alapján, a foglalkoztatási szint fenntartása érdekében, illetve azért is, hogy javuljon a kiadások hatékonysága a kohéziós politika eszközeivel finanszírozott programok végrehajtása során; úgy véli, hogy a határokon átnyúló közbeszerzés keretében a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos szempontokat is tisztázni kell;
8. úgy véli, hogy az uniós közbeszerzési jog továbbfejlesztése során azt kell megcélozni, hogy a közbeszerzési eljárás egyszerre váljon egyszerűbbé, költségkímélőbbé, illetve kkv- és befektetőbarátabbá; megjegyzi, hogy az eljárások felülvizsgálatának meg kell felelnie a költségcsökkentés, a jobbiztonság és a közbeszerzési szabályok leegyszerűsítése követelményeinek; úgy véli, hogy ezt a folyamatot a harmonizálással együtt egy olyan értékelésre kell alapozni, amely felméri bármilyen változtatásnak a helyi és regionális hatóságokra, valamint a kkv-kra gyakorolt hatását azért, hogy az illetékes hatóságokra ne nehezedjen túlzott teher;
9. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassanak képzéseket és figyelemfelkeltő kampányokat, amelyek regionális és helyi önkormányzatokra és a kkv-kra irányulnak, valamint vonjanak be más érdekeltet is a közbeszerzésben való tájékozott részvétel biztosítása és a hibák gyakoriságának csökkentése érdekében, illetve azért, hogy a helyi és regionális hatóságok ajánlatkérő szervei megszerezzék az innovatív közbeszerzés megvalósításához szükséges szakértelmet; javasolja továbbá a

tagállamoknak, hogy a műszaki segítségnyújtási működési programok keretében tervezzenek közbeszerzéssel kapcsolatos tanfolyamokat vagy tapasztalatcserét;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa egy elektronikus nyilvántartási rendszer kialakítását hiteles, egy adott időre érvényes „pályázati útlevelek” kiállítása céljából, ami hozzájárulhatna a kkv-k közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos közigazgatási terheinek csökkenéséhez;
11. megállapítja, hogy a pályázati költségek csökkenéséhez az európai közbeszerzési jog szigorú alaki követelményeinek a nagyobb hatékonyság és gazdaságosság (összességében a legelőnyösebb ajánlat) javára történő visszashorítására és az ajánlatkérő szervek döntési szabadságának növelésére van szükség;
12. azon a véleményen van, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerségek döntő jelentőségűek ahhoz, hogy az Európai Unió végre tudja hajtani az egyes területeken szükséges beruházásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy tegye meg az akadályok eltávolításához szükséges lépéseket, továbbá a közbeszerzési eljárásokra és a strukturális alapokra egyaránt vonatkozó szabályok alapján alkosson átfogó keretet a köz- és magánszféra közötti partnerségek alkalmazására vonatkozóan; javasolja a tagállamoknak, hogy rugalmasabban alakítsák jogi keretüket, és biztosítsák a jogszabályok következetességét a köz- és magánszféra közötti partnerségek legnagyobb hatékonyság melletti működésének lehetővé tételére céljából;
13. kéri a Bizottságot, hogy folytasson vizsgálatot és hatékonyan lépjen fel a közbeszerzési szabályok betartásának elmulasztása esetén, amelyet a Számvevőszék számos alkalommal megállapított az ERFA és a Kohéziós Alap projektjeinek megvalósítása során, annál is inkább, mert az a Számvevőszék jelentése szerint 2009-ben a számszerűsíthető hibák 43%-át tette ki, és vegye figyelembe, hogy ez elsősorban annak tudható be, hogy a közbeszerzési eljárás túl bonyolult, nincs összefüggés ezen eljárások és a strukturális alapok, valamint a kohéziós alap igénybevitelére irányuló eljárások között, illetve hogy az uniós előírások nem megfelelően kerülnek átültetésre a nemzeti jogba; hangsúlyozza, hogy az irányelveket jogilag pontosítani kell a közbeszerzési szabályok alkalmazása terén felmerülő további hiányosságok elkerülése érdekében; jóváhagyja a Bizottság azon intézkedéseit, amelyek a tagállamokkal és a regionális és helyi önkormányzatokkal való együttműködésre irányulnak a közbeszerzésre vonatkozó előírások felülvizsgálata során azok egyszerűsítése, így a hibák kockázatának csökkentése és a strukturális alapok által rendelkezésre bocsátott eszközök hatékonyabb felhasználásának biztosítása céljából;
14. azon a véleményen van, hogy Európában hatalmas lehetőségek maradnak kihasználatlanul az újítások közbeszerzés révén történő támogatása terén, és felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy rugalmas stratégiát, amely alapján az ajánlatkérő szervek olyan pályázati eljárást alkalmazhatnának, amely előtérbe helyezi az innovációt, és ezáltal ösztönöznék az ipart arra, hogy haladó megoldásokra irányuló fejlesztéseket hajtson végre;
15. felkéri a Bizottságot, hogy egyszerűsítse az eljárási keret teljes egészét oly módon, hogy az ajánlatkérő szerveknek ne kelljen kivételeket és mentességeket alkalmazniuk, valamint pontosítsa az ajánlatkérő szervek által megfogalmazott bizonytalanságokat az irányelvek szerinti értékhatárok alatti szerződések odaítélésénél, különösen azáltal, hogy az ajánlatkérő szervek további útmutatást kapnak azon kérdés megítélésére vonatkozóan,

hogy meghatározott esetekben fennáll-e egyértelmű határon átnyúló érdek; azon a véleményen van, hogy a közbeszerzések tekintetében optimális eredményekre törekedve egyensúlyt kell teremteni az eljárások egyszerűsítésére irányuló kívánság és a tisztességes verseny biztosításának szükségessége között; úgy véli, hogy a szolgáltatásra és árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések értékhatárait meg kell emelni;

16. felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy, a bevált gyakorlatokat összefoglaló útmutatót a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésre vonatkozóan, többek között egy gyakorlati példával ellátott kézikönyvet arról, hogy a szerződések odaítélésénél a közbeszerzési előírások keretében hogyan lehet ösztönözni az innovációt, hogy a kis helyi és regionális hatóságok megértsék a folyamatot, és láthassák, hogyan származhat belőle előnyük;
17. azon a véleményen van, hogy az európai régiókban az innováció és a növekedés érdekében hangsúlyt kell kapnia az átlátható alapon működő, a kisebb helyi és regionális ajánlattevők számára könnyen hozzáférhető, egyetlen kapcsolattartó ponton keresztül történő elektronikus közbeszerzés szerepének, és a kiválasztási eljárás eredményeit közzé kell tenni online; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy elsősorban elektronikus közbeszerzési eljárásokat alkalmazzanak, amelyek révén garantálni lehet az eljárások átlátható lefolyását;
18. megállapítja, hogy az ajánlatkérő szervek csak csekély mértékben alkalmazzák a versenypárbeszédet és a dinamikus beszerzési rendszereket azok bonyolultsága miatt, ezért felszólítja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy miként lehetne ezeket az eljárásokat gyakorlatiasabban kialakítani, és hogyan lehetne alkalmazni a párbeszéd eljárását nemcsak a különösen összetett megbízásokra, hanem a rendes beszerzési eljárásokra is;
19. úgy véli, hogy támogatni kell a hatóságokat ajánlatkérő szervként betöltött funkciójukban ahhoz, hogy késedelmek miatt ne veszítsenek el közösségi forrásokat, valamint növekedjen a strukturális alapokból származó források felhasználása; támogatja a gyorsított eljárás szélesebb körű alkalmazását, mivel a határidők lerövidítésének lehetősége hozzájárul a közbeszerzési eljárások felgyorsításához és általában véve rugalmassá tételéhez, annak érdekében, hogy a projektek ne kerüljenek veszélybe.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	12.7.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 44 - : 2 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Catherine Bearder, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, John Bufton, Alain Cadec, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Andrea Cozzolino, Karima Delli, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Marek Henryk Migalski, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Derek Vaughan
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Norica Nicolai

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	26.9.2011
A zárószavazás eredménye	+: 35 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Mikael Gustafsson, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Phil Prendergast, Mitro Repo, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Pascal Canfin, Frank Engel, Marielle Gallo, Anna Hedh, Maria Irigoyen Pérez, Othmar Karas, Constance Le Grip, Antonyia Parvanova, Sylvana Rapti, Olle Schmidt, Kyriacos Triantaphyllides, Anja Weisgerber